

Jaarverslag en jaarrekening 2021

JAARVERSLAG 2021

Ten geleide

De Partij van de Arbeid is een vereniging in actie en werkt aan de sociaaldemocratische agenda voor de toekomst. We brengen de idealen in de praktijk. Waar de verhalen en ervaringen van mensen centraal staan, we zoeken voortdurend naar bondgenoten om gezamenlijk de strijd aan te gaan en zijn gericht op politieke actie en resultaten. Het persoonlijke contact met mensen is de basis van onze actiegerichte politiek en daarmee ook van de campagnes die wij voeren. De Partij van de Arbeid strijdt voor de waarden waar de partij voor staat, de strijd die zij voert om verschillende groepen in de samenleving te verbinden, met de inzet van de circa 1000 politici en bestuurders, in 300 afdelingen en met de meer dan 40.000 leden. Zij vormen de basis en een onuitputtelijke bron van inspiratie, kennis en energie.

2021 was het jaar van de verkiezingen van de Tweede Kamer. De online en, later in het jaar, de hybride ledenbijeenkomsten; het verkiezingscongres met 3.500 deelnemers, de vele ledengesprekken, de ledenraad over de linkse samenwerking en de bijeenkomsten in het land waar de voorzitterskandidaten het woord en het podium kregen om een nieuwe koers neer te zetten.

Vereniging en Partij functioneerde door ondanks dat Corona ook dit jaar zorgde voor beperkingen. Het verdient een groot compliment aan iedereen die moedig voorwaarts is blijven gaan om de digitale vormen van ontmoeting, scholing, politieke actie, besluitvorming en in de voorbereidingen op de gemeenteraadsverkiezingen mogelijk te maken.

In het financieel jaarverslag verklaren we cijfermatig de activiteiten en keuzes over het jaar 2021. De Partij van de Arbeid is financieel stabiel. Met verantwoorde buffers, ruimte voor het financieren van campagnes en ruimte voor investeringen die de Partij op de (middel)lange termijn versterken. In de lange termijn liggen de uitdagingen waar het partijbestuur mee aan de slag gaat.

De partij streeft naar bestaanszekerheid en vooruitgang voor iedereen. Dat is nog geen vanzelfsprekendheid in ons Nederland. En waar de zekerheid van het bestaan ontbreekt, komt vooruitgang tot stilstand. Dat moet anders. En samen kunnen we dat.

Alle plannen zijn gericht op de ideeën bij elkaar brengen, krachten te bundelen, plannen maken en daarop (politieke) actie voeren.

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	Pagina
1. Nieuwe tijden, nieuwe kansen	4
2. Structuur van de Partij	8
3. Internationaal Secretariaat	11
4. Financieel beheer en reserves	14
5. Financiële uitkomsten 2021	19
6. Bestuurlijke banden	21
Jaarrekening	
7. Jaarrekening Vereniging Partij van de Arbeid	22
Overige gegevens	
8. Controleverklaring van onafhankelijke accountant	42

1. Nieuwe tijden

Aan het begin van het jaar besloot Lodewijk Asscher zich terug te trekken als politiek leider en beoogd lijsttrekker. Met de nieuwe lijsttrekker, Lillianne Ploumen, en met nog 2 maanden te gaan tot aan de verkiezingen, moest snel worden gepresenteerd en goed in stelling worden gebracht voor de verkiezingen van Tweede Kamer op 17 maart 2021. Op 23 januari van dat jaar vond ook al meteen het digitale verkiezingscongres plaats. Daarnaast bleef het opnieuw gedurende de hele campagne spannend over welke activiteiten wel of geen doorgang konden vinden. Elke bijeenkomst moest opnieuw worden getoetst aan de op dat moment geldende maatregelen die betrekking hadden op het voorkomen van de verdere verspreiding van Corona. En ook voor de afdelingen was het ingewikkeld om campagne te voeren ten tijde van een pandemie. Het partijbureau heeft h de digitale omgeving, Samen Online ontworpen, opdat leden van afdelingen elkaar in elk geval digitaal kunnen ontmoeten en bijeenkomsten kunnen organiseren. En in die omgeving konden ook de campagne-calls plaatsvinden en konden we themabijeenkomsten organiseren. Daarnaast kunnen ook afdelingen gebruik maken van dit digitale platform om lokaal samenkomsten, waaronder ledenvergaderingen, te laten plaatsvinden.

Voor grotere en technisch ingewikkelder bijeenkomsten zoals de bekendmaking van de nieuwe lijsttrekker in Amsterdam en de organisatie van het digitale verkiezingscongres, maken wij net als voorgaand jaar gebruik van de diensten van het streamingsbedrijf Time to Speak uit Meppel.

Communicatie

De afdeling communicatie heeft het afgelopen jaar flink aan moeten poten. Uiteraard was men druk met de gebruikelijke mailings en nieuws- en campagneflitsen. Maar ook met de organisatie van de campagne-calls voor verkiezingen, het helpen van afdelingen met het maken van campagnefilmmpjes en het maken van aanpassingen van kanalen op social media. Tal van trainingen zijn aangeboden. In de tweede helft 2021 werd al weer gewerkt aan de ontwikkeling van campagneplannen voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2022.

Verder zijn er ook flinke slagen gemaakt op de doorontwikkeling van de website en van Mijn PvdA. Om de afdelingen in staat te stellen een nog betere campagne te voeren Dat zijn:

- De vernieuwing van MijnPvdA, inclusief een zeer gebruiksvriendelijk campagne dashboard en een winwijkenanalyse
- De productie van meer dan 1.300 buurtfilmmpjes in samenwerking met de afdelingen in aanloop naar de Kamerverkiezingen en ook de filmpjes voor de afdelingen in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 zijn grotendeels in 2021 al gemaakt met behulp van de afdeling communicatie

Nieuw dit jaar was de inzet van de digitale kaart van NL waarop alle activiteiten van de PvdA ten tijde van de verkiezingen door het hele land gebundeld staan. Er wordt nog gewerkt om het nog gebruiksvriendelijker te maken maar het gaf een enorme boost om op het hoogtepunt van campagne te zien dat er meer dan 200 bijeenkomsten van de PvdA in de agenda werden aangekondigd.

In aanloop naar de verkiezingen is ook de communicatie met de afdelingen verder geïntensiveerd. Naast de campagneflitsen zijn er op structurele basis digitale campagne-calls geweest. Afdelingen

werden zo op de hoogte gehouden van de strategie, de aanschaf van het materiaal en ze kregen tips en tricks voor digitale acties. In de hete fase voor de Kamerverkiezingen werden afdelingen elke twee weken helemaal bijgepraat. In het najaar zijn we opnieuw gestart met deze calls om de afdelingen mee te nemen in de tijdlijn en over wat ze konden verwachten aan ondersteuning van het partijbureau.

Samenwerken met afdelingen en fracties

We zijn een partij met honderden afdelingen en duizenden vertegenwoordigers die dagelijks namens de PvdA politiek bedrijven. Goede samenwerking en het verkondigen van een eenduidige boodschap vergroot de herkenbaarheid van de PvdA. Daarvoor zijn ook 2021 vele online trainingen aangeboden aan politici en afdelingsbestuurders. Dat waren praktische trainingen voor ledenwerving en -behoud en maak je goede campagne filmpjes, maar ook over hoe vertel je nou het best vanuit jezelf het verhaal van de Partij van de Arbeid.

Permanente campagne

Het partijbureau helpt en stimuleert afdelingen bij het bedenken van acties die impact hebben. Impact op onderwerpen waar we ons betrokken bij voelen zoals een eerlijker verdeling van de welvaart, kansengelijkheid, betaalbare zorg en een eerlijke woningmarkt. En die impact zullen we nooit maken als we niet ook buiten de verkiezingen om, aan onze zichtbaarheid blijven werken. Maar door de themagericht te blijven werken, en zichtbaar te zijn op en tijdens acties voor zaken als onderwijs, betaalbare huizen lukt het de PvdA-onderwerpen op de kaart te krijgen.

Afdelingen zijn in hun acties en manifestaties ondersteund door het partijbureau. Financieel met bijdragen uit het activiteitenfonds, maar ook met plannen voor concrete acties en met aangeleverd materiaal met hulp van de organizers en de communicatiespecialisten. Denk daarbij aan de persoonlijke briefkaartenactie en bijvoorbeeld de woonbingokaarten en acties voor een hoger minimumloon.

Congres en politieke ledenraad

Permanent campagne voeren houdt ook in dat je de contacten met de vereniging en de leden borgt. Daarvoor organiseren wij onze congressen, politieke ledenraden en digitale ledengesprekken. Inmiddels is er een start gemaakt met de ontwikkeling van een eigen studioruimte op het partijbureau die 2022 volledig in gebruik genomen zal worden. Daardoor zullen we sneller, effectiever en goedkoper en op kwalitatief hoog niveau, gesprekken met de leden te organiseren.

Op 23 januari 2021 hadden we ons digitale verkiezingscongres vanuit de studio in Meppel waarbij lijstrekker Lilianne Ploumen het startschot gaf voor de hete fase van de Tweede Kamerverkiezingen. Na de verkiezingen voor de Tweede Kamer heeft de partij tijdens verscheidene ledenbijeenkomsten teruggeblikt en vooruit gekeken.

Op 28 augustus, direct na het zomerreces was er een ingelaste politiek ledenraad over de stand van zaken met betrekking tot de formatie en vooral ook over verdere samenwerking met Groenlinks. Dit was een hybride bijeenkomst vanuit Figi in Zeist waarbij de motie over verdergaande Linkse samenwerking met overgrote meerderheid werd aangenomen.

Op 2 oktober 2021 was er opnieuw een ledenraad. Deze stond gepland als eerste aftrap voor de GR verkiezingen van 2022 en het was tevens het moment om de benoeming van de nieuwe partijvoorzitter, Esther-Mirjam Sent, te bekrachtigen. Dat gebeurde allemaal in Igluu in Eindhoven te midden van zo'n driehonderd enthousiaste leden en ook thuis konden mensen meekijken.

Voorzittersverkiezingen

Aan de voorzittersverkiezingen in september 2021 namen acht kandidaten deel waarbij Esther Mirjam als winnaar uit de bus kwam. Voor de verkiezingen zijn de kandidaten veelvuldig met elkaar het gesprek gegaan. Ze hebben daarbij alle delen van het land bezocht. Tientallen bijeenkomsten werden georganiseerd in en door afdelingen. Drie van die debatten zijn georganiseerd door het partijbureau op drie verschillende locaties te weten Eindhoven, Leiden en Apeldoorn. De debatten konden fysiek worden bezocht en waren verder voor alle leden digitaal te volgen.

Organizing

We willen een partij zijn die in actie komt. Waar we “jonge mensen” de ruimte geven om hun dromen na te jagen, met elkaar in discussie te gaan, samen op te trekken, onrecht zien en dat bestrijden. We willen een partij zijn die naast de bestaande partijstructuur op een vernieuwende manier samenkomt en interactie heeft met de leden. Vanuit het Partijbureau werken vijf Organizers gekoppeld aan een landsdeel op het partijbureau die aan de slag zijn met het aanhalen en onderhouden van de band met de regio, vragen te beantwoorden en issues samen oplossen.

Afdelingen en gewesten weten de organisers goed te vinden voor de meest uiteenlopende vragen. Vragen over scholingsmogelijkheden, verkiezingsmateriaal, hoe werkt “mijn pvda”, kan de voorzitter aanschuiven bij onze vergadering, hoe moeten we een digitale vergadering opzetten in Corona tijd etc. etc..

Daarnaast hebben zij ervoor gezorgd dat de partij ook in gesprek en contact is gebleven met de samenleving. In goed georganiseerde digitale huiskamergesprekken, door het organiseren van telefoonpyramides in afdelingen om tijdens de lockdown ook contact te onderhouden met eenzame oudere leden, de begeleiding van werkbezoeken van onze politici tijdens en buiten de verkiezingscampagne en het organiseren van massa op bijeenkomsten waar onze politici spreken. Daarnaast zijn de organizers verantwoordelijk voor logistieke organisatie van onze congressen, ledenraden, interne verkiezingscampagnes, campagneaftrappen en alles wat zich verder aandient op dat gebied.

Leden

Een van onze ambities was om ook in 2021 net als het jaar daarvoor meer leden te werven. Dat is gelukt. In 2020 konden we 2.048 nieuwe leden noteren. Die stijgende lijn hebben we vastgehouden in 2021 met 3.159 nieuwe leden. In de eerste maanden van 2021 steeg het ledenaantal. Vanwege natuurlijk verloop en opzeggingen krompen we echter licht met een kleine 1 procent. In het najaar van 2021 is een verbeterslag gemaakt op de ledenwerfpagina op pvda.nl. Hij is aantrekkelijker, gebruiksvriendelijker en voorzien van een professionelere wervingsvideo.

Fondsenwerving

Bij de PvdA zorgt het collectief voor de financiële basis. Onze campagnes worden voor een groot gedeelte gefinancierd vanuit de inspanningen op fondsenwerving. We hebben in aanloop naar de Kamerverkiezingen we diverse mailings verstuurd en mensen gevraagd hun contributie tijdelijk te verhogen. Leden die met deze verkiezingen niet hebben gedoneerd zijn vervolgens met behulp van professioneel bureau een deel van onze leden gebeld. Hierdoor zijn de fondsenwerf-ambities ruimschoots gehaald. De rest van het jaar is gebruikt om een oriëntatie uit te voeren naar nieuwe manieren van ledenwerving.

Met Fonds2025, een vijfjarig fonds opgericht in 2020, zijn we die periode verzekerd van middelen om training en coaching van talent te stimuleren en vooral om een infrastructuur op te zetten voor permanente scholing. Hiervan is afgelopen jaar ook de vernieuwde Schaperleergang gefinancierd.

Vrijwilligers

In de Vereniging zijn tijdens een campagne duizenden partijgenoten in de benen. Tijdens de campagne waren op landelijk niveau ruim 300 vrijwilligers actief bij de ondersteuning aan kandidaten, het webcareteam en het belteam. Ondanks Corona hebben we de vrijwilligers goed aan de PvdA weten te verbinden en betrokken te houden.

Lokaal actieve partijgenoten konden gebruik maken van de nieuwe campagnekaart om aan te sluiten bij evenementen of canvasacties.

Het partijbureau dit jaar ook de eerste editie van de Organizing Academy waarbij 28 deelnemers middels workshops, lezingen en werkbijeenkomsten zijn begeleid om een maatschappelijk project te voltooien. Door Corona hebben we niet het volledige programma kunnen aanbieden.

Scholing

Op het gebied van scholing is ook een flinke slag gemaakt. Er is binnen Mijn PvdA een duidelijk digitaal platform voor een vindbaar aanbod van dat wat er al is op het gebied van scholing. De eerste maanden stonden volledig in het teken van de verkiezingscampagne. Vanuit het partijbureau zijn er heel veel online trainingen en scholingsdagen georganiseerd over zaken als storytelling, canvassen, hoe zet ik social media in etc. etc.

Met het Centrum voor Lokaal Bestuur is samengewerkt bij het opzetten en de uitvoering van de Schaper en Wibautleergang. Het CLB traint zittende en ervaren politici en het partijbureau verzorgt het onderwijsaanbod voor de nieuwkomers. En die nieuwkomers komen bijvoorbeeld uit de pool van de vrijwilligersmanager.

Social media

Het communicatieteam houdt niet alleen de leden en afdelingen op de hoogte van alle events en opleidingen die vanuit het partijbureau organiseren. Daarnaast hebben ze het afgelopen jaar afdelingen ondersteund bij het maken van buurtfilmpjes en uitingen op Social Media. Sinds dit jaar worden de afdelingen extra ondersteund bij maken van keuzes qua inzet van hun reclamebudget op Social Media en de trainingen in het zogenaamde microtargeting. Waarbij ook de mogelijk bestond voor afdelingen dat vanuit het landelijk bureau de inkoop werd gedaan.

2. Structuur van de partij

Partijbestuur

Het partijbestuur bestond in 2021 uit de volgende personen:

Nelleke Vedelaar: Partijvoorzitter (tot oktober 2021)

Esther-Mirjam Sent: Partijvoorzitter (vanaf oktober 2021)

Hélène Oppatja: Partijbestuurslid en vicevoorzitter

Kati Piri: Internationaal secretaris (tot oktober 2021)

Lenna Vromans: Internationaal secretaris (vanaf oktober 2021)

John Hofmeyer: Penningmeester

Harry Vogelaar: Partijbestuurslid

Naima Ajouaau: Partijbestuurslid

Osman Cifci: Partijbestuurslid

Stella van Gent: Partijbestuurslid

Hayte de Jong: Partijbestuurslid

Kristina van der Molen: Partijbestuurslid (tot juni 2021)

Gerard Bosman: Partijbestuurslid (juni – oktober 2021)

Marinka Mulder: Partijbestuurslid (vanaf oktober 2021)

Jimme Nordkamp: Partijbestuurslid

Jopie Nooren: Partijbestuurslid en vicevoorzitter (vanaf 11 juni 2022)

Stijn Jansen: Partijbestuurslid (vanaf 11 juni 2022)

Lutz Jacobi: Partijbestuurslid (vanaf 11 juni 2022)

Peter Kerris: Partijbestuurslid (vanaf 11 juni 2022)

Roos Vermeij: Partijbestuurslid (vanaf 11 juni 2022)

Q.q. leden

Lodewijk Asscher: Politiek leider, fractievoorzitter Tweede Kamerfractie (tot januari 2021)

Lilianne Ploumen: Politiek leider, fractievoorzitter Tweede Kamerfractie (vanaf januari 2021)

Mei Li Vos: fractievoorzitter Eerste Kamer

Agnes Jongerius: Delegatieleider Nederlandse leden in de socialistische fractie in het Europees Parlement

Adviserende leden

Klara Boonstra: Directeur Wiardi Beckman Stichting

Arjen Berkvens: Directeur Foundation Max van der Stoel

Andrej van Hout: voorzitter Jonge Socialisten

Leen Verbeek: Voorzitter Centrum voor Lokaal Bestuur

Partijbureau

Het partijbestuur is het door het congres gekozen orgaan dat belast is met de algemene leiding van de partij, het beheer van de partijorganisatie en het uitvoeren van taken en bevoegdheden die hem zijn toegewezen. Het Bestuurssecretariaat is verantwoordelijk voor de directe ondersteuning van het Partijbestuur. Het Partijbureau ondersteunt het landelijk PvdA-bestuur in de dagelijkse uitvoering.

MT

Het partijbureau werd gedurende het jaar 2021 gevormd door het MT:

Martijn Brandenburg: directeur

André Plancius: teamleider team projecten

Sebastiaan Timmermans: teamleider communicatie / campagnemanager

Irma Hokke: teamleider Administratieve Organisatie / Interne Controle

Loeki Westerveld: teamleider ondersteuning (tm oktober 2021)

Partijorganen en partijcommissies

Binnen de PvdA zijn diverse raden, werkgroepen en commissies actief:

De Verenigingsraad

De Verenigingsraad heeft tot taak beslissingen te nemen over in de reglementen omschreven organisatorische en financiële aangelegenheden van de vereniging en om over andere organisatorische en financiële kwesties gevraagd en ongevraagd advies te geven aan het partijbestuur. Hoofdonderwerpen in de Verenigingsraad in 2021 waren zoals te het goedkeuren van de jaarrekening 2020 en de begroting 2022 en reflectie en advies op landelijke trajecten in de partij zoals profielschetsen voor de leden van het partijbestuur en het presidium. Ook heeft de Verenigingsraad regelmatig over inhoudelijke thema's gediscussieerd. In 2022 zijn afspraken gemaakt over de frequentie, de vertegenwoordiging en de onderwerpen waar de VR zich over buigt.

Het Presidium

Het presidium bestaat uit negen leden, tweejaarlijks gekozen door het congres. Het presidium bereidt het traject naar het congres voor en leidt de discussies en de besluitvorming op het congres. Voorts is het presidium verantwoordelijk voor het leiden en modereren van de discussies in de Verenigingsraad en de Politieke Ledenraad. Het presidium komt met regelmaat bijeen. Het presidium is het orgaan dat toeziet op een goede en transparante naleving van besluitvormingsprocessen binnen de partij. Het fungeert ook als stembureau en stelt de uitslag van de ledenraadplegingen vast. Het Presidium wordt vanaf januari 2019 voorgezeten door Rita Weeda. Martien Brander is vicevoorzitter.

Beroepscommissie

De beroepscommissie is een onafhankelijk orgaan dat in gevallen die die in statuten en reglementen omschreven een uitspraak doet in een geschil.

Reglementencommissie

De Reglementencommissie is een door het partijbestuur ingestelde commissie, die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over de statuten en reglementen van de PvdA.

Commissie integriteit

De PvdA hecht grote waarde aan integriteit van leden, volksvertegenwoordigers en bestuurders. Er is een permanente commissie integriteit die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd advies kan geven over zaken die raken aan de integriteit.

Meldpunt Ongewenst Gedrag

De PvdA is voor alle leden en sympathisanten een veilige omgeving. In de PvdA is geen plaats voor discriminatie, (seksuele) intimidatie, uitsluiting of andere ongewenste omgangsvormen. Daar handelen we naar, daar spreken we ons over uit, en dat lossen we op. Dit geldt voor iedereen in de partij: voor volksvertegenwoordigers, bestuurders, leden en sympathisanten. Als er sprake is van ongewenst gedrag of schending van integriteit dan wordt daar actie op ondernomen. Iedere melding wordt op gedegen wijze afgehandeld.

Vertrouwenspersonen

Sinds 2015 zijn vertrouwenspersonen actief binnen de partij. De vertrouwenspersoon verzorgt de eerste opvang van werknemers en eenieder die actief is in de Partij die is/zijn lastiggevallen en die vertrouwelijk hulp en advies nodig hebben. De vertrouwenspersoon bekijkt of een oplossing in de informele sfeer mogelijk is. Informeert de betreffende persoon over andere mogelijkheden, zoals klachtenprocedures. De PvdA beschikt over interne en externe vertrouwenspersonen.

Klachtencommissie

In 2021 heeft de PvdA de Klachtencommissie Ongewenst gedrag en integriteitsschendingen ingesteld. De Klachtencommissie ongewenst gedrag en integriteitsschendingen (afgekort KOGI) is een door het partijbestuur ingestelde commissie die als taak heeft te adviseren in het kader van klachten over ongewenst gedrag en integriteitsschendingen binnen de PvdA. Op de website van de Partij is het meldpunt geopend en kenbaar gemaakt aan de leden; info over het beleid ten aanzien van sociale veiligheid, de klachtenregeling en de contactgegevens van de klachtencommissie.

3. Internationaal Secretariaat 2021

Ongelijkheid bestrijden en mensenrechten verdedigen. Twee waarden die voor de Partij van de Arbeid (PvdA) in het binnen- en buitenland centraal staan. Dit kunnen we niet doen zonder progressieve samenwerking over landsgrenzen heen. De noodzaak hiervan blijkt wel uit de bestrijding van de coronapandemie en het tegengaan van klimaatverandering. De internationale focus van onze partij, inherent aan onze politiek, is daarom een vereiste.

2021 stond naast de Tweede Kamerverkiezingen ook in het teken van de verkiezing van de nieuwe Internationaal Secretaris. Op het congres van begin oktober werd Lenna Vromans gekozen als opvolger van Kati Piri. Net als voorgaande jaren had het Internationaal Secretariaat (IS) de taak de internationale samenwerking hoog op de agenda te houden. Dit geldt voor de discussie binnen de partij, de vorming van de politieke agenda en in het contact met internationale netwerken en zusterpartijen.

In 2021 heeft het IS onder leiding van Kati Piri en Lenna Vromans op innovatieve manieren het internationale werk van onze partij voortgezet. Ondanks de reisbeperkingen die vanwege de coronapandemie ook in 2021 gedeeltelijk van kracht waren, werden de activiteiten geïntensiveerd en het internationale netwerk uitgebreid. Dit netwerk is op verschillende momenten ingezet voor de partij en de politieke leiding, bijvoorbeeld in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021.

Europees Netwerk en internationaal netwerk

Progressive Alliance en Party of European Socialists

In 2021 bleven we actief lid van de internationale netwerken waarin het IS de PvdA vertegenwoordigt: de Progressive Alliance (PA) en de Party of European Socialists (PES). Kati Piri en oud-partijleider Lilianne Ploumen fungeerden in 2021 als bestuursleden van de PA en namen deel aan de tweejaarlijkse vergaderingen van het bestuur. Daarnaast nam het IS actief deel mee aan discussies en themabijeenkomsten binnen de PES. Het IS werd hierbij ondersteund door de gekozen PES-delegatie en de buitenlandwoordvoerders van de PvdA. Het IS ondersteunde Kati Piri bij haar werkzaamheden als voorzitter van het buitenlandnetwerk van de PES. In 2021 kwamen leden van dit netwerk regelmatig bijeen om te spreken over prangende internationale kwesties.

Internationaal netwerk en contacten met onze zusterpartijen

In 2021 was het doel om de banden met onze zusterpartijen te versterken. In samenwerking met de Tweede Kamerfractie en Eurodelegatie organiseerden we vaker werkbezoeken en bezochten we partijcongressen. Sinds 2019 is het aanhalen met de banden van de 'Nordics' (Zweden en Finland) een belangrijke focus. Met name het werkbezoek dat het IS in 2020 voor medewerkers van het partijbureau organiseerde is van belang geweest. De vergaarde kennis is aantoonbaar toegepast in de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen. Dit heeft ook in 2021 bovendien geleid tot blijvende samenwerkingsverbanden tussen het partijbureau en collega's bij zusterpartijen.

Daarnaast waren het actief onderhouden en uitbouwen van de relatie met de Duitse zusterpartij SPD een prioriteit. In dat kader bracht Kati Piri eind juni een bezoek aan Berlijn om deel te nemen aan een 'PES Leaders Meeting'. Deze bijeenkomst stond in het teken van de aanstaande verkiezingen in Duitsland, waarbij de SPD onder leiding van Olaf Scholz – die tijdens de bijeenkomst een speech gaf – de grootste partij van het land werd.

Vervolgens bracht de nieuwe Internationaal Secretaris Lenna Vromans een bezoek aan het partijcongres van onze Spaanse zusterpartij PSOE in Valencia. Met 10.000 bezoekers in alle leeftijdscategorieën en culturele(achtergrond)en een prachtig voorbeeld van een springlevende

sociaaldemocratie. Hoewel we als landen van elkaar verschillen, zijn de thema's hetzelfde: Hoe gaan we om met sociale ongelijkheid? Hoe zorgen we voor eerlijk werk? En hoe werken we toe naar een duurzame toekomst waar iedereen aan mee kan doen? Het faciliteren van internationale samenwerking op deze gedeelde uitdagingen is essentieel voor het verwezenlijken van onze waarden. Het jaar werd afgesloten met een bezoek van Internationaal Secretaris Lenna Vromans en partijvoorzitter Esther-Mirjam Sent aan een 'PES Leaders Meeting' in Brussel. Deze bijeenkomst stelde sociaaldemocratische partij- en regeringsleiders in staat om voorafgaand aan de Europese Raad ideeën uit te wisselen.

Netwerk binnen de partij

De Buitenlandcommissie (BC), het Netwerk Defensie en het Roze Netwerk zijn van groot belang voor het internationale werk van de PvdA. Het IS vormt de verbinding tussen de verschillende PvdA-buitenlandwoordvoerders en deze netwerken, en heeft een actieve rol gespeeld bij de dagelijkse organisatie van de netwerken. Zo steunde het IS waar nodig de voorzitters van de netwerken bij het opzetten van vergaderingen en het uitnodigen van sprekers en kamerleden. In het geval van de BC heeft het IS sinds 2019 het secretariaat op zich genomen. In dat kader organiseerde het IS in 2021 onder andere bijeenkomsten over migratie en de crisissituatie in Afghanistan.

Met ondersteuning van het IS vonden daarnaast verkiezingen voor een nieuwe voorzitter plaats, waarbij Bob Deen de voorzittershamer overdroeg aan Bas Bijlsma. Ook organiseerde de Landelijke Werkgroep Europa met behulp van een aantal enthousiaste vrijwilligers en met ondersteuning van het IS enkele bijeenkomsten over actuele Europese zaken. Tenslotte verstuurde het IS regelmatig (ca. eens in de 4-6 weken) een nieuwsbrief naar leden met belangstelling voor internationale onderwerpen.

Online evenementen & initiatieven

Net als in 2020 was het doel om in 2021 enkele grote (publieks)evenementen over relevante internationale thema's te organiseren. Helaas golden voor het overgrote deel van 2021 nog de coronamaatregelen en werden evenementen zodoende voornamelijk online georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn een evenement over de toekomst van de Rif in maart en begin juni over de situatie van Afghaanse tolken die voor Nederland hebben gewerkt in het kader van een internationale missie.

Daarnaast heeft het IS ter gelegenheid van het 75-jarige bestaan van de PvdA de vierdelige podcast 'Wereld te Winnen' gemaakt. Hierin doken we met hoofdrolspelers van weleer zoals Jan Pronk, Jan Marinus Wiersma en Bert Koenders in het internationale verleden van de partij. Het doel van de podcast was enerzijds om met bijzondere verhalen het rijke internationale verleden van de partij uit te lichten (zoals het bezoek van Nelson Mandela aan Nederland dat op initiatief van Wim Kok plaatsvond). Anderzijds werd ernaar gestreefd om de geleerde lessen op de huidige wereld toe te passen. De podcast werd met name in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen actief gepromoot.

Na haar verkiezing in oktober richtte Lenna Vromans zich verder op het ontplooiën van online activiteiten. Zo werd een Overleg Internationaal c.q. Buitenlandberaad georganiseerd met buitenlandwoordvoerders in de Eerste Kamer, Tweede Kamer en het Europees Parlement. Daarnaast betrokken we de BC, het Landelijk Netwerk Europa, het Defensienetwerk en de FMS in een brainstormsessie over internationale activiteiten. Lenna Vromans versterkte de contacten met de verschillende partijgeledingen en bracht hun wensen in kaart. Daarnaast speelde het IS een ondersteunende rol bij bijeenkomsten in aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen.

Profiel politieke leiding

Het IS bood ondersteuning aan partijvoorzitter en fractie bij het organiseren van werkbezoeken en het opzetten van internationale contacten. Voor Lodewijk Asscher en Lilianne Ploumen ondersteunde het IS bij de inhoudelijke voorbereiding van Europese debatten in de Tweede Kamer. Specifiek voor Lodewijk Asscher speelde het IS in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen en het congres in januari een belangrijke rol bij het vergaren van steunbetuigingen uit het buitenland. Daarnaast hielp het IS voor beide partijleiders bij het schrijven van felicitatie- en condoleancebrieven aan collega-partijleiders wereldwijd. Een ander voorbeeld is de ondersteuning die het IS bood bij het tot stand brengen van de (online-)kennismaking tussen Lilianne Ploumen en sociaaldemocratische leiders en premiers tijdens de zogenaamde "pre-council meeting" in februari. In het kader van de campagne werd hierover ook naar de buitenwereld toe gecommuniceerd.

Ook organiseerde het IS een kennismakingsgesprek tussen Lilianne Ploumen en Conner Rousseau, de Vlaamse partijleider van Vooruit. Daarnaast organiseerde het IS een programma met bilaterale kennismakingsgesprekken voor Lilianne Ploumen in het kader van de 'PES Leaders Meeting' in Berlijn. Dit vond helaas echter geen doorgang vanwege coalitieonderhandelingen in Nederland. Tenslotte hielp het IS samen met de Eurodelegatie bij het organiseren van een werkbezoek van Lilianne Ploumen aan Brussel in november. Zij sprak hier onder andere met de Belgische premier Alexander de Croo.

Tenslotte nam het IS het voortouw in het opstellen van een internationale agenda voor oud-partijleider Lilianne Ploumen. Dit gebeurde op basis van een profielschets waarin pakkende grensoverschrijdende thema's als richtsnoer dienden om haar te positioneren. Deze profielschets diende vervolgens om Lilianne Ploumens internationale agenda in te kleuren. Op basis hiervan konden nieuwe internationale activiteiten, werkbezoeken en bijeenkomsten worden georganiseerd. Deze initiatieven versterkten gezamenlijk de internationale agenda van de politieke leiding en daarmee ook de partij.

4. Financieel beheer, Risicopreventie en reserves

A. Structuur PvdA

Statutair is bepaald dat de Vereniging Partij van de Arbeid één rechtspersoon is met een decentrale partijstructuur.

Gewesten en Afdelingen zijn in principe autonoom in de besteding van de middelen die zij ter beschikking hebben gekregen van het partijbestuur, maar dienen zich daarbij te houden aan richtlijnen van het partijbestuur, omdat daar de financiële en juridische eindverantwoordelijkheid ligt. Deze richtlijnen kunnen betrekking hebben op voorschriften over de gang van zaken binnen de gewesten en afdelingen (beheer van de middelen, dubbele autorisatie bij hoge uitgaven, wijze van controle en verantwoording), zowel als op de relatie met het partijbestuur (het indienen van begrotingen en jaarrekeningen, het verschaffen van inlichtingen, etc.).

B. Geldstromen

De financiering van de PvdA is afhankelijk van een aantal geldstromen.

- De eerste geldstroom zijn de inkomsten uit de contributie van leden.
- Een tweede voorname geldstroom is de subsidie die verstrekt wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en deels gebaseerd is op het aantal zetels in de Tweede Kamer en deels op het aantal subsidiabele leden van de partij.
- Een derde geldstroom zijn de aanvullende en specifieke contributies van de politici
- Een vierde geldstroom is die van het werven van fondsen.

C. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit twee reserves: de continuïteitsreserve en de bestemmingsreserve. Onder de continuïteitsreserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover het bestuur binnen de statutaire doelstellingen van de Vereniging Partij van de Arbeid vrij kan beschikken. Onder de bestemmingsreserves zijn reserves opgenomen waaraan door het bestuur van de vereniging een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

D. Bestemmingsreserve

Er is besloten om met één bestemmingsreserve te werken, waaraan de geormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit ten gunste van campagnes onttrekkingen worden gedaan ter financiering van de landelijke verkiezingscampagnes voor het Europees Parlement, de Tweede en Eerste Kamer, de Provinciale Staten en de Gemeenteraad. Tevens worden uit deze reserve afdrachten aan afdelingen gefinancierd voor de GR-verkiezingscampagnes.

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van de reserve, welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

E. Continuïteitsreserve

De Continuïteitsreserve (ook wel Algemene reserve of weerstandsvermogen genoemd) wordt aangewend voor alles wat geen betrekking heeft op de Bestemmingsreserve en staat geheel ter vrije beschikking aan alle activiteiten die niet geformuleerd zijn voor de Bestemmingsreserve.

F. Procesjaarrekening en verslag

Jaarlijks moet de PvdA voor 1 juli verantwoording afleggen, over de jaarlijkse subsidiegelden, aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) door middel van een door een accountant goedgekeurde jaarrekening/verslag.

Het proces ziet er als volgt uit:

- Start interim controle door accountant einde van het lopende jaar. Jaarlijks worden de cijfers voor de jaarrekening op een rij gezet. Uit dit overzicht blijkt waar (en hoe veel) geld uitgegeven is en hoe veel er binnengekomen is. De accountant controleert of alle uitgaven en inkomsten kloppen en geeft een verklaring af. Deze verklaring is belangrijk voor o.a. banken, en de overheid. De accountant controleert of de regels van de WFPP (wet financiering politieke partijen) worden nageleefd.
- Na de interim controle volgt de eindcontrole, van de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening over het voorgaande boekjaar door de accountant.
- De door de accountant goedgekeurde jaarverslag gaat ter vaststelling naar het Partijbestuur.
- Na het door het Partijbestuur vastgestelde jaarverslag gaat deze vervolgens ter goedkeuring naar de Verenigingsraad.
- Waarna ter afsluiting het jaarverslag nogmaals ter goedkeuring aan het Partijbestuur wordt voorgelegd.
- Voor 1 juli gaat het door de accountant en Partijbestuur goedgekeurde jaarrekening ter verantwoording naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK).

G. Verslaglegging

Tot het jaar 2017 viel de Vereniging PvdA qua regels voor de jaarlijkse verslaglegging onder "Richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ640 voor organisaties-zonder-winststreven". Sinds 2018 is de jaarlijkse verslaglegging binnen het regime komen te vallen van de "Richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine-organisaties-zonder-winststreven" (RKJ-C1).

H. Effecten in 2021 op de organisatie op het landelijk partijbureau

Het jaar 2021 kon op landelijk niveau worden afgesloten met een positief resultaat ad € 530.385

Alle inspanningen in de bedrijfs- en campagnevoering hebben een uitkomst opgeleverd die € 1.278.178 gunstiger uitvalt dan bij het opstellen van de landelijke bedrijfsvoerings- en campagnebegrotingen 2021 als haalbaar werd geacht.

Door dit positieve resultaat op landelijk niveau is de vermogenspositie van de vereniging boven verwachting verder gestegen.

Onderstaand worden de landelijke baten en lasten beknopt weergegeven.

Landelijke staat van baten en lasten 2021			
	Begroot 2021 €	Uitkomst 2021 €	Uitkomst 2020 €
Baten			
Contributies	4.240.000	4.361.846	4.365.504
Overheidssubsidie	1.574.623	1.688.280	1.417.638
Overige baten	998.940	1.411.764	821.596
Totaal Baten	6.813.563	7.461.891	6.604.738
Lasten			
Algemene bedrijfskosten	964.054	795.369	997.781
Partijbestuur en int. Secretariaat	442.438	349.330	322.365
Directie en Bestuursondersteuning	1.913.528	1.832.588	1.877.110
Team Projecten	1.331.036	1.297.731	1.208.666
Bijdragen WBS en FMS	271.300	221.300	58.300
Financiering Gew/Afd/Netwerken	832.000	633.043	555.227
Landelijke campagnekosten (incl. afdrachten GR + herindeling)	1.807.000	1.802.145	322.885
Totaal Lasten	7.561.356	6.931.506	5.342.334
Landelijk resultaat	747.793-	530.385	1.262.404

Dankzij dit resultaat bedraagt het Eigen Vermogen op landelijk niveau per 31 december 2021 € 4.855.483 en is als volgt opgebouwd:

- Continuïteitsreserve € 4.130.496
- Bestemmingsreserve € 724.987

H. Samenvatting cijfers Gewesten en Afdelingen

Sinds de inwerkingtreding van de Wet Financiering Politieke Partijen in 2013 wordt de feitelijke juridische verantwoordelijkheid van het Landelijk Bestuur voor het financiële reilen en zeilen van de gehele vereniging, dus zowel centraal landelijk als decentraal lokaal, zichtbaar gemaakt in één gezamenlijke jaarrekening, omdat de Vereniging PvdA samen met de Gewesten en Afdelingen één rechtspersoon vormen.

Onderstaand worden de totale baten en lasten van de Gewesten en de Afdelingen afzonderlijk beknopt weergegeven. Ruim 95% van de door de lokale besturen ingediende jaarrekeningen werden door het Partijbureau goedgekeurd.

De cijfers in de overige (nog niet goedgekeurde of nog niet ingediende) jaarrekeningen zijn wel meegenomen, maar nog onderdeel van het goedkeuringsproces.

Het controleren en goedkeuren van de jaarrekeningen door de kascontrolecommissies kon na twee jaar Coronacrisis weer vooraf aan de Algemene Ledenvergaderingen (ALV) plaats vinden met décharge van het lokale bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

Staat van baten en lasten van de gewesten en afdelingen 2021			
	Bezroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Gewesten en afdelingen			
Baten			
Contributies Politici	528.110	551.251	545.742
Afdrachten Landelijk Partijbureau	590.000	625.739	540.846
Overige baten	383.530	614.709	114.030
Totaal Baten	1.501.640	1.791.700	1.200.618
Lasten			
Lokale organisatiekosten	333.148	234.200	206.973
Lokale Campagnekosten	388.893	505.324	108.234
Overige Activiteiten	766.519	247.730	211.373
Totaal Lasten	1.488.560	987.254	526.580
Resultaat gewesten en afdelingen	13.080	834.061	674.038

De in hierboven onder G en H genoemde cijfers van de balans en staten van baten en lasten worden hierna in de hoofdstukken 5 en 7 nader toegelicht.

Risico-analyse/-management

De PvdA heeft in de voorbije jaren gewerkt aan de opbouw van verantwoorde reserves die optelt tot ten minste € 2,7 miljoen. Dit op basis van advies van de account uit 2019.

Een reserve die uiteen valt uit benodigde reserve voor: a financiering vaste activa landelijk, b. financiering van werkkapitaal landelijk en c. buffervermogen voor risico's en onvoorziene omstandigheden.

De voornaamste risico's en de beheersmaatregelen

Activiteiten

Fraude:

Beheersmaatregelen: Fraudeprotocol, Treasurystatuut, monitoring door financiën, directie, interne en externe audits.

Onjuiste uitvoer projecten:

Beheersmaatregelen: aansturing projecten, eisen aan kwaliteit, zonodig externe beoordeling rapport van bevindingen.

Inkomsten gerelateerd

Daling aantal leden en politici:

Beheersmaatregelen: tav leden: uitvoer van 'survivalchart door actuaris' op levensverwachting en langjarig verloop. Op basis hiervan opstellen begroting. tav politici: niet op voorhand begroten/rekenen op een verhoging van de aanvullende contributie.

Onregelmatigheden bij afdelingen, gewesten en neven

Bij afdelingen en gewesten:

Beheersmaatregelen: fraudeprotocol, monitoring vanuit partijbureau.

Bij neven:

Beheersmaatregelen: Vragen over verantwoording financieel beleid.

Personeel/Medewerkers

Ziekteverzuim (langdurig):

Beheersmaatregel: HRM-beleid / Inzet ARBO (preventief)

Veiligheid van medewerkers:

Beheersmaatregel: uitvoer risico-inventarisatie en – evaluatie, opvolging adviezen (uitgevoerd mei 2022), gedragscode en gesprekken over (sociale) veiligheid.

Interne organisatie

Organisatiestructuur:

Beheersmaatregelen: Profiel directeur, overlegstructuur, traject organisatieontwikkeling

ICT-problemen:

Beheersmaatregelen: Externe ICT-support, Back-ups, Test systemen door externe organisaties, calamiteitenplan.

Voorgang en signalering binnen partijbureau, partijbestuur en vereniging

Elk kwartaal worden in het partijbestuur de kwartaalcijfers besproken bestaande uit de financiële realisatie van de begroting/budgetten (vanaf Q3 ook prognoses uitkomst einde jaar), het debiteurensaldo/-beheer, de liquiditeitsprognose en de ledenontwikkeling. Op MT-niveau wordt maandelijks gerapporteerd (M-cijfers). Het partijbestuur en de Verenigingsraad zijn verantwoordelijk voor opstellen en vaststellen begroting en jaarrekening (incl. werkplan/ activiteiten, financiële onderbouwing van cijfers en meerjarenbegroting).

Milieu/maatschappelijk verantwoord ondernemen

Voor ons hoort maatschappelijk verantwoord ondernemen bij een professionele en duurzame vorm van werken.

Mensen

Wij respecteren de universele verklaring van de rechten van de mens van de Verenigde Naties. Wij streven naar een divers personeelsbeleid, waarbij medewerkers kansen krijgen zich te ontplooiën en ontwikkelen, passend binnen de behoefte van de organisatie. Onze partij biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans deel te nemen aan het arbeidsproces. Tevens bieden wij jongeren de gelegenheid om werkervaring op te doen.

Social return

Niet iedereen neemt even gemakkelijk deel aan het arbeidsproces. Social return heeft als doel om de werkstroom naar werk te bevorderen voor mensen die zonder reïntegratieondersteuning niet aan werk komen. Onze partij biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om binnen de organisatie te werken.

Planeet

- Wij zijn voortdurend op zoek naar mogelijkheden ons vervoer duurzamer in te zetten;
- Het landelijk partijbureau is met oog voor duurzaamheid verbouwd.
- Het voldoen aan van toepassing zijnde wet- en regelgeving en andere eisen.

5. Financiële uitkomsten 2021

Landelijke uitkomsten, exclusief gewesten en afdelingen

De reeds in hoofdstuk 4 genoemde positieve ontwikkeling in 2021 van het landelijke resultaat ten opzichte van de landelijke Bedrijfsvoerings- en Campagnebegrotingen ad € 1.278.178 werd veroorzaakt doordat de landelijke inkomsten € 698.328 hoger uitkwamen dan werd begroot en de landelijke uitgaven in totaliteit € 579.850 lager uitvielen dan werd begroot.

De belangrijkste redenen hiervan zijn onderstaand weergegeven en worden verderop in dit verslag met cijfers onderbouwd:

INKOMSTEN

- Hogere ledencontributie, hoofdzakelijk doordat het ledental minder afnam dan in de begroting werd getoond;
- Hogere subsidie van de overheid wegens herberekening 2020 door indexatie en een extra subsidie bijdrage vanuit de in 2019 aangenomen 'motie Jetten';
- Hogere inkomsten uit fondsenwerving.

UITGAVEN

- Lagere afschrijvingskosten door de livegang van het nieuwe CRM en inningensysteem in 2022 in plaats van 2021 en lagere algemene bureaunkosten;
- Lagere kosten Directie en Management;
- Lagere kosten Partijbestuur en Internationaal secretariaat;
- Lagere afdrachten aan Gewesten en Afdelingen;
- Lagere kosten stagiaires en vrijwilligers;
- Hogere kosten Team Projecten door actief ledenwerving en intensivering onderzoek;
- Hogere kosten Team Ondersteuning en Diensten vanwege extra gehouden politieke ledenraad, ledengesprekken en ledenraadpleging;

Bestemming Landelijk Resultaat 2021

Het Landelijk positieve resultaat ad € 530.385 is al volgt bestemd:

- € -465.351 ten laste van de Bestemmingsreserve, waarmee het eindsaldo van de Landelijke Bestemmingsreserve per 31-12-2021 op € 724.987 is gekomen, waarbinnen € 500.000 is geormerkt voor de GR-verkiezingen in 2022.)
- € 995.736 ten gunste van de Landelijke Continuïteitsreserve, waarmee het saldo van de Continuïteitsreserve per 31-12-2021 uit op € 4.130.496 is uitgekomen.

Het totale Landelijke Eigen Vermogen bedraagt aldus per 31-12-21 € 4.855.483 en is als volgt opgebouwd:

Vaste Activa	€ 287.686
Vorderingen	€ 416.175
Liquide Middelen	€ 4.819.455
	€ 5.523.316
AF:	
Voorzieningen	€ 14.259
Kortlopende schulden	€ 653.576
Landelijk Eigen Vermogen	€ 4.855.483

Begroting 2022 en toekomstig financieel beleid

De begroting 2022 is door het Partijbestuur vastgesteld. Alle bedragen zijn voor 2022 opnieuw berekend en berekend. Hierbij is uitgegaan van conservatieve, maar realistische uitgangspunten.

BEGROTING 2022

	Landelijk	Gewesten + Afdelingen	Eliminaties	TOTAAL
Inkomsten				
Contributies 100%	4.316.320			4.316.320
Overheidssubsidie	1.569.387			1.569.387
Fondsenwerving	200.000	379.896		579.896
Extra contributies politici	597.538	512.880		1.110.417
Afdracht van Partijbureau		599.000	-599.000	0
Extra afdracht van Partijbureau		232.000	-232.000	0
Overige baten	80.000	645.532		725.532
Totaal Inkomsten	6.763.245	2.369.308	-831.000	8.301.553
Uitgaven bedrijfsvoering				
Partijbestuur	380.975			380.975
Directie/MT	474.610			474.610
Team Ondersteuning	678.927			678.927
Team Diensten	857.545			857.545
Team Projecten	1.564.716			1.564.716
Algemene Bedrijfskosten	1.097.919			1.097.919
Reguliere afdrachten	599.000		-599.000	0
Activiteiten Netwerken en groepen	12.000			12.000
Afdrachten Activiteitenfonds en Partijkantorenpot	232.000		-232.000	0
Lasten Gewesten en Afdelingen		2.601.991		2.601.991
Totaal Uitgaven	5.897.693	2.601.991	-831.000	7.668.684
Saldo Inkomsten en Uitgaven	865.552	-232.683		632.869
AF: Geoormerkte Inkomsten	-817.538			-817.538
Resultaat Bedrijfsvoering Vereniging als geheel	48.014	-232.683	-	-184.669

De eliminatieposten betreffen alle door het landelijke partijbureau en de gewesten en afdelingen begrote landelijke afdrachten.

Opbrengsten

De contributieopbrengst is in de begroting voor 2022 gebaseerd op 40.000 leden, die gemiddeld € 108 contributie betalen.

Het subsidievoorschot voor 2022 is gebaseerd op 40.300 subsidiabele leden, 9 Tweede Kamerzetels en is verhoogd met extra subsidie.

In 2019 is er een motie aangenomen om de subsidie aan politieke partijen vanaf 2020 tot en met 2024 met 9 miljoen euro per jaar en daarna structureel met 5 miljoen euro te verhogen. Vanaf 2021 loopt het bedrag mee in de reguliere begroting die per 1 november bij BZK moet zijn ingediend.

De extra contributies van politici worden berekend op basis van 5,5% van hun politieke inkomens.

Algemene kosten

De kosten voor ICT zijn voor 2022 (exclusief personeel) begroot op € 447.533. Hiervan heeft € 111.425 betrekking op afschrijvingskosten van onder andere de volgende systemen:

- Waarvan € 61.505 betrekking heeft op de vervanging van het CRM systeem en Microsoft Dynamics AX,
- Koppeling datakluis met nieuw CRM,
- Aanpassing Canvas/software ivm GR2022 en - in beperkte mate - apparatuur.

De bijdragen aan WBS en FMS zijn onveranderd opgenomen in de begroting 2022.

Bij personeelskosten en activiteiten zijn de verschillende teams op persoonsniveau samengesteld en doorgerekend.

6. Bestuurlijke banden

Bestuurlijke banden tussen PvdA en afdelingen en gewesten

De PvdA kent per 31 december 2021 12 gewesten, 289 lokale afdelingen en 7 onderafdelingen.

Gewesten en (onder-)afdelingen hebben geen eigen rechtspersoonlijkheid. Zij verkrijgen jaarlijks op grond van ledenaantal een bijdrage vanuit de landelijke PvdA-kas, in 2021 is het huidige systematiek losgelaten waarbij het lokale basiskapitaal op 31 december van het afgelopen boekjaar binnen de daarvoor geldende criteria moest blijven om de afdracht te verkrijgen. Vanaf 2022 krijgen alle afdelingen en gewesten jaarlijks de afdracht toegekend. Na 4 jaar wordt er gekeken of de jaarlijks verkregen afdracht ook daadwerkelijk is uitgegeven, indien dat niet het geval is wordt de teveel ontvangen afdracht verrekend met de afdracht van het betreffende jaar.

De statutaire structuur staat al beschreven in Hoofdstuk 4.

Banden tussen de PvdA en de neveninstellingen en/of verbonden partijen

Binnen de subsidie die de PvdA van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ontvangt, zijn tevens de door BZK vastgestelde bedragen voor de Wiardi Beckman Stichting (WBS), de Foundation Max van der Stoep (FMS) en de Jonge Socialisten (JS) opgenomen. Het partijbestuur verstrekt daarnaast jaarlijks ook nog een algemene financiële bijdrage uit eigen middelen aan WBS en FMS.

Vanaf begin 2020 ontvangt de PvdA als gevolg van de motie-Jetten extra subsidie. Het bestuur van de PvdA besloot op 2 maart 2020 een deel van die subsidie uit te keren aan de neveninstellingen WBS, FMS en de JS. Bij brief verzocht de directeur van de WBS en de FMS, de uitkering te continueren in overeenstemming met de eerder gemaakte afspraken. Deze behelsden een positieve houding inzake voortzetting onder gelijke omstandigheden en besteding van de gelden. Een en ander teneinde de WBS (en de op de subsidie aangetrokken collega's) juridische en financiële zekerheid te bieden. Deze afspraak werd ook voor 2022 gecontinueerd.

WBS heeft zelfstandige huisvesting in Den Haag waar CLB onderhuurder is. De andere neveninstellingen en/of verbonden partijen maken gebruik van de huisvesting, ICT en (salaris)administratie van de PvdA. Door WBS, FMS en CLB wordt daar een kostenvergoeding voor betaald. Bovendien fungeert het Team Financiën van de PvdA als administratiekantoor voor de neveninstellingen en/of verbonden partijen en heeft uit dien hoofde een rekening-courant verhouding met hen.

De PvdA staat niet garant voor neveninstellingen en/of verbonden partijen, heeft niet anderszins jegens derden verklaard verantwoordelijk te zijn voor de nakoming van verplichtingen die door de neveninstelling en/of verbonden partijen zijn aangegaan en heeft zich niet als medepartij opgesteld in contractuele verplichtingen van een neveninstelling en/of verbonden partij.

De PvdA kan, behoudens vorenstaande bemoeienis, niet expliciet het operationele en financiële beleid van de neveninstellingen en/of verbonden partijen bepalen, waardoor aan de PvdA de economische voordelen van de neveninstellingen en/of verbonden partijen zouden toekomen. Om die reden vindt geen consolidatie plaats van de jaarrekening van de PvdA met de neveninstellingen.

Financieel-administratieve banden tussen de PvdA, de gewesten, afdelingen en neveninstellingen

De cijfers van de 296 (onder-)afdelingen en 12 gewesten zijn volledig samengevoegd met de landelijke cijfers tot één jaarrekening die de gehele Vereniging PvdA omvat, omdat het Partijbestuur statutair de volledige juridische verantwoordelijkheid draagt voor alles wat in de vereniging plaats vindt. De verslaglegging geeft daardoor een goed inzicht in de financiën van de Gewesten en Afdelingen.

De aandacht die het Team Financiën aan de compleetheid en juistheid van de lokale gegevens moet besteden blijft onverminderd hoog. In 2021 heeft het Team Financiën helaas door de Coronapandemie niet steekproefsgewijs controles op locatie kunnen uitvoeren.

7. Jaarrekening Vereniging Partij van de Arbeid

7.0 Jaarrekening voor de vereniging als geheel

Op grond van het Huishoudelijk Reglement van de Vereniging Partij van de Arbeid zijn alle gewesten en afdelingen verplicht een jaarrekening op te stellen via het daartoe door de Vereniging ontwikkelde Online Administratiesysteem (OAS) en deze tijdig in te dienen bij het Team Financiën van het Landelijke Partijbureau.

De jaarrekeningen van de gewesten en afdelingen worden door Team Financiën gecontroleerd en daarna samen met de financiële gegevens van het landelijke partijbureau geconsolideerd tot één jaarrekening die de Vereniging PvdA als geheel omvat.

De nummers die in de staatjes tussen haakjes achter de diverse onderdelen worden getoond verwijzen naar verderop in het verslag volgende toelichtingen.

7.0.1 Algemene toelichting bij de jaarrekening 2021

Voornaamste activiteiten

De Vereniging Partij van de Arbeid, is opgericht in 1946 te Amsterdam en vanaf 2017 gevestigd te 's-Gravenhage. De vereniging is een politieke partij met een sociaaldemocratische grondslag die zich ten doel stelt haar beginselen, zoals deze nader zijn omschreven in het door haar congres vastgestelde beginselprogramma, te verwezenlijken door programma's te formuleren die leidraad zijn bij het politiek handelen van de partij en haar vertegenwoordigers, door het selecteren en verkiesbaar stellen van vertegenwoordigers, door het leveren van bestuurders in het publieke domein, door het onderhouden van wisselwerking met de samenleving, alsmede door het in stand houden van de partijorganisatie en alle overige middelen die ten dienste van dat doel staan.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen en overige voorschriften en richtlijnen in Nederland, voor zover deze van toepassing zijn op de PvdA. De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van "Richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine-organisaties-zonder-winststreven" (RKJ-C1), geldend voor Kleine Organisaties zonder winststreven.

Alle bedragen luiden in euro's.

Continuïteit

Door een aanzienlijk versoberde bedrijfsvoering en afstemming van het activiteitsniveau op de omvang van de (verwachte) inkomsten is in 2021 het eigen vermogen van de Vereniging verder toegenomen van € 4.325.098 eind 2020 naar € 4.855.483 per einde van dit jaar.

De begroting 2022 is zo opgesteld dat de continuïteitsreserve gehandhaafd blijft.

Treasurystatuut

In 2019 is een door het Partijbestuur goedgekeurd treasurystatuut opgesteld. Met als doel een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. In het treasurystatuut is de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van het aanwijzen van verantwoordelijkheden en het benoemen van handelingsvrijheid. Jaarlijks zal een korte verantwoording hiervan in het jaarverslag worden weergegeven.

De vanaf 2020 ingegane negatieve rente is in 2021 nog steeds van toepassing en ook op een steeds lager saldo per rekening. Door het verdelen van het saldo over meerdere rekeningen is er in het beginsel voorkomen dat we te veel negatieve rente moesten betalen. Echter werden in de loop van het jaar de bedragen zo laag per rekening dat het verdelen van het geld over meerdere rekeningen zinloos werd. Er zijn gesprekken geweest met een financieel adviseur om te kijken naar andere (veilige) opties, maar helaas zijn die op dit moment niet beschikbaar. De Rabobank blijft vooralsnog onze huisbank de overstap naar een duurzame bank is vanwege de hoeveelheid rekeningen die de PvdA onder zijn beheer heeft en de complexiteit die dat met zich mee brengt, (nog) niet mogelijk.

7.0.2 Grondslagen voor consolidatie en verbonden partijen

De jaarrekeningen van de gewesten en de afdelingen die geen eigen rechtspersoonlijkheid bezitten zijn, zoals hiervoor reeds aangegeven, samengevoegd tot één jaarrekening voor de Vereniging Partij van de Arbeid.

In deze jaarrekening zijn de transacties tussen het landelijke partijbureau, de gewesten en de afdelingen derhalve geëlimineerd.

De Vereniging Partij van de Arbeid heeft een relatie met een aantal neveninstellingen en/of verbonden partijen. Omdat daarbij geen sprake is van overheersende zeggenschap of feitelijke beleidsbepalende invloed worden de jaarcijfers van deze entiteiten niet met de jaarrekening van de Vereniging Partij van de Arbeid geconsolideerd.

Het betreft de volgende entiteiten:

- Vereniging Centrum voor Lokaal Bestuur in de Partij van de Arbeid (CLB)
- Stichting Foundation Max van der Stoel for Democracy, Development and Dialogue (FMS)
- Wiardi Beckman Stichting (WBS)
- Vereniging 'De Jonge Socialisten' (JS)
- Stichting Dr. J.M. den Uyl lezing (UYL)

7.0.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de Vereniging Partij van de Arbeid zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de Staat van Baten en Lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden regelmatig beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij Vereniging Partij van de Arbeid vorderingen, liquide middelen, en kortlopende schulden. Deze worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekke leningen en overige vorderingen

Verstrekke leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

7.0.4 Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Inventaris: 20%
- Hardware: 25%
- Software: 25%

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdientijd van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

7.0.5 Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het 7.03 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

7.0.6 Reserves

Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de Continuïteitsreserve en Bestemmingsreserve.

Onder de Landelijke Continuïteitsreserve is opgenomen dat deel van de reserves, waarover het landelijk bestuur binnen de statutaire doelstellingen van de Vereniging Partij van de Arbeid vrij kan beschikken.

Onder de Landelijke Bestemmingsreserves zijn reserves opgenomen waaraan door het landelijk bestuur van de vereniging een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

De resultaatsbestemming bij de gewesten en afdelingen, alsmede de omvang van dotaties en onttrekkingen wordt in principe overgelaten aan de lokale besturen, tenzij er voor het Landelijk (hoofd-) bestuur aanleiding is de opbouw van de vermogensstructuur van de Vereniging als geheel aan te passen, om aan de financiële en juridische verplichtingen van de als rechtspersoon te kunnen blijven voldoen.

7.0.7 Aanwending van bestemmingsreserves

Uitgaven die worden gedekt uit Bestemmingsreserve worden eerst in de Staat van Baten en Lasten verantwoord en dan via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Eventuele wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen de reserves verwerkt.

7.0.8 Landelijke Bestemmingsreserve

Er is besloten om ten behoeve van verkiezingen met één bestemmingsreserve te werken, waaraan de geormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit onttrekkingen ten gunste van een campagne worden gedaan.

Het beschikbare saldo wordt aangewend voor de financiering van landelijke verkiezingscampagnes voor het Europees Parlement, de Tweede Kamer, de Provinciale Staten, de Waterschappen en de Gemeenteraad (inclusief herindeling). Tevens worden uit deze reserve de afdrachten aan afdelingen ten behoeve van Gemeenteraadsverkiezingscampagnes gefinancierd.

7.0.9 Bestemmingsreserves afdelingen en gewesten

Dit betreft bestemmingsreserves die door de besturen van de gewesten en afdelingen dienen te worden beheerd ten behoeve van lokale verkiezingscampagnes en eventueel aan andere door deze besturen vastgestelde doelen.

7.0.10 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te dekken.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen:

- wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt;
- waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van geldmiddelen nodig is.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, leeftijd en kans van in dienst blijven.

7.0.11 Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is toegelicht onder 7.0.3 bij Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling.

7.0.12 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

7.0.13 Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden - zodra er zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de vereniging zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden - in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten.

De door de vereniging ontvangen subsidie betreft een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen.

7.0.14 Personeelsbeloningen / pensioenen

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenverzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum al betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeraar of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de verzekeraar en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de verzekeraar, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenverzekeraar wordt een vordering opgenomen als de vereniging de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de vereniging zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

7.0.15 Belastingen

De activiteiten van de Vereniging zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

7.1 Balans
(na bestemming van het resultaat)

Balans Vereniging Partij van de Arbeid (7.1)	2021		2020	
	€	€	€	€
Vaste activa (7.4.0)				
Immateriële vaste activa bij Partij van de Arbeid	186.386		54.542	
Materiële vaste activa Partij van de Arbeid	101.300		125.060	
Materiële vaste activa Gewesten en Afdelingen	<u>601</u>		<u>601</u>	
		288.287		180.203
Vlottende activa				
Vorderingen Landelijk Partij van de Arbeid (7.4.1)	653.626		567.699	
Vorderingen Gewesten/Afdelingen	79.670		81.011	
Liquide middelen Landelijk Partij van de Arbeid (7.4.2)	4.819.455		4.233.405	
Liquide middelen Gewesten/Afdelingen/Netwerken	<u>3.868.765</u>		<u>2.984.908</u>	
		9.421.516		7.867.024
Totaal activa		<u>9.709.803</u>		<u>8.047.227</u>
Passiva				
Eigenvermogen (7.4.3)				
Continuïteitsreserve Landelijk	4.130.496		3.134.760	
Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen/Netwerken	2.059.021		1.658.955	
Bestemmingsreserves Landelijk	724.987		1.190.338	
Bestemmingsreserves Gewesten/Afdelingen	<u>1.755.161</u>		<u>1.321.167</u>	
Totaal Eigen vermogen		8.669.665		7.305.220
Voorzieningen (7.4.4)				
Landelijke Jubileumvoorziening Partij van de Arbeid	<u>14.259</u>		<u>12.009</u>	
Totaal Voorzieningen		14.259		12.009
Kortlopende schulden (7.4.5)				
Landelijke kortlopende schulden (7.4.5.1)	891.026		643.600	
Gewesten en Afdelingen				
Fractiegelden in beheer bij afdelingen	55.238		58.195	
Kortlopende schulden Gewesten/Afdelingen	<u>79.615</u>		<u>28.202</u>	
Totaal Kortlopende schulden		1.025.879		729.998
Totaal passiva		<u>9.709.803</u>		<u>8.047.227</u>

7.2 Staat van Baten en Lasten van de Vereniging Partij van de Arbeid

Staat van Baten en Lasten Vereniging Partij van de Arbeid (7.2)			
	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Inkomsten (7.5.0)			
Contributies 100%	4.240.000	4.361.846	4.365.504
Totale overheidssubsidie (7.5.0.0)	2.058.076	2.172.076	2.078.893
Service-inkomsten neveninstellingen	60.000	60.900	60.900
Contributie CLB en Landelijke politici (7.5.0.1)	566.940	606.102	567.635
Fondsenwervingsactie	362.000	730.693	169.764
Rente en overige inkomsten (7.5.0.2)	10.000	14.070	23.297
Inkomsten Gewesten/Afdelingen (7.5.0.3)	679.640	771.272	652.010
Totaal inkomsten	7.976.655	8.716.958	7.918.003
Uitgaven bedrijfsvoering (7.5.1)			
Partijbestuur en int. Secretariaat (7.5.1.0)	442.438	349.330	322.365
Directie/MT/Teams Ondersteuning+Diensten (7.5.1.1)	1.913.528	1.832.588	1.877.110
Team Projecten (7.5.1.2)	1.331.036	1.297.731	1.208.666
Neveninstellingen (7.5.1.3)	754.753	705.095	719.555
Bedrijfskosten Algemeen (7.5.1.4)	964.054	795.369	997.781
Afdrachten aan netwerken	10.000	9.134	10.500
Bedrijfsvoering Gewesten/Afdelingen (7.5.1.5)	778.751	481.930	418.346
Totaal bedrijfslasten	6.194.560	5.471.177	5.554.323
Uitgaven tbv Campagnes			
Landelijke Campagne	1.235.000	1.275.108	319.004
Kosten fondsenwerving	20.000	93.699	-
Fonds 2025	42.000	36.819	-
Sub-totaal Landelijke Campagnekosten	1.297.000	1.405.627	319.004
Campagnekosten Gewesten en Afdelingen	388.893	505.324	108.234
Totaal Campagnekosten	1.685.893	1.910.951	427.238
Inkomsten gewesten/afdelingen vanuit PvdA Landelijk	1.332.000	1.020.427	548.608
Afdrachten gewesten/afdelingen vanuit PvdA Landelijk	822.000-	623.909-	544.727-
Afdrachten afdelingen ivm Gemeenteraadsverkiezingen	500.000-	394.688-	-
Afdrachten afdelingen ivm herindeling	10.000-	1.830-	3.881-
Subtotaal interne afdrachten	-	-	-
Totaal Resultaat Vereniging PvdA	96.203	1.334.830	1.936.442

7.3 Resultaat Bestemming

7.3.1 Resultaatbestemming Landelijk	Begroot 2021 €	Uitkomst 2021 €	Uitkomst 2020 €
Dotaties aan Bestemmingsreserve Landelijk			
CLB contributie t.b.v. Verkiezingsfonds 1,6%	472.845	499.158	473.540
Fondsenwerving Verkiezingen	300.000	662.786	169.764
Webshop	20.000	25.421	-
Bijdrage landelijke bestuurders en politici aan verkiezingsfonds	94.095	106.944	94.095
Totale Dotatie aan Bestemmingsreserve Landelijk	886.940	1.294.308	737.399
Dotaties aan Fonds 2025			
Fonds 2025	42.000	42.487	-
Totale dotaties aan Fonds 2025	42.000	42.487	-
Onttrekkingen aan Bestemmingsreserve Landelijk			
Afdrachten aan afdelingen ivm herindeling	-10.000	-1.830	-3.881
Campagne Tweede Kamer 2021	-1.235.000	-1.275.108	-319.004
Kosten fondsenwerving	-20.000	-93.699	-
Bijdrage landelijk aan afd. GR2022	-500.000	394.688	-
Totale Onttrekking aan Bestemmingsreserve Landelijk	-1.765.000	-1.765.326	-322.885
Onttrekking Fonds 2025			
Fonds 2025	-42.000	-36.819	-
Totale onttrekking Fonds 2025	-42.000	-36.819	-
Mutatie bestemmingsreserve Landelijk	-878.060	-465.351	414.514
Mutatie Continuïteitsreserve Landelijk	130.271	995.736	-414.514
Resultaat boekjaar Landelijk	-747.789	530.385	0

PvdA Verantwoording Fonds 2025

Dit verantwoordingsdocument is opgesteld om ondersteuners van het fonds inzicht te geven in de doelstelling, de realisatie van de fondsen, de ondersteuning van de projecten in immateriële zin en materiële zin.

Toelichting

Met Fonds2025, het vijfjarige fonds dat in 2020 is opgericht, waren we verzekerd van de middelen om de begeleiding, training en coaching van politiek talent een impuls te geven en een infrastructuur voor permanente scholing in te richten. Met een gedetailleerde rapportage is verantwoording afgelegd aan de fondsdeelnemers.

Administratief proces rondom de fondsenwerving

Methode van fondsen werven: via de site van de PvdA ([PvdA Fonds 2025 - PvdA](#)) kunnen de leden of sympathisanten hun definitieve deelname via een formulier bevestigen.

In het verslagjaar lopend van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 hebben zich 79 prominenten gemeld welke in totaliteit EUR 42.000 beschikbaar hebben gesteld voor het fonds 2025.

Onze prestaties in 2021

De activiteiten welke georganiseerd zijn vanuit het fonds zijn voornamelijk door vrijwilligers en medewerkers van het partijbureau uitgevoerd. Het werven, activeren, motiveren, inzetten en organiseren van deze vrijwilligers is gebeurd door een opleidingscoördinator de beschikbare middelen zijn dan ook aan deze salariskosten besteed.

Periode	2020 – 2025	
Jaar	2 (2021)	
Aantal deelnemers	79 prominenten (respons van 13%)	
Dotatie per jaar	€ 42.000	
Resultaten in cijfers	99 van 180	afdelingen getraind
	4 van 7	leergangen ontwikkeld
	105 van 250	training potentieel kader
	147 van 1250	coachingstrajecten
	<i>Fondsdeelname zit op 50%; doelen zijn naar rato bijgesteld.</i>	
Projecten	<ul style="list-style-type: none"> - Aanstellen opleidingscoördinator* - Jan Schaperleergang - Organizing academy - Scholingsdagen en stoomcursussen - Training Afdelingsvoorzitters - Scoutingsactiviteiten bevorderen - Infrastructuur voor permanente scholing: - opleidingendashboard, mentorpool, - opleidingscoördinatie Gewesten 	
	<i>*In dienst voor 32 uur p.w. Dit is nagenoeg de enige kostenpost. De overige activiteiten worden met diens inzet georganiseerd en versterkt.</i>	

7.3.2 Resultaatbestemming Gewesten/Afdelingen	Begroot 2021 €	Uitkomst 2021 €	Uitkomst 2020 €
Dotaties aan bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen			
Toevoeging overschot naar Verkiezingsfonds 2021	320.916	473.308	414.463
Totale Dotatie aan Bestemmingsreserve Gewesten	320.916	473.308	414.463
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen			
Onttrekking i.v.m. verkiezingen	-986	-17.031	-14.597
Totale Onttrekking aan bestemmingsreserve Gewesten	-986	-17.031	-14.597
Mutatie bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen 2021	319.930	456.277	399.866
Mutatie bestemmingsreserve Gew./Afd. voorgaande jaren	-	-	-
Totaal mutaties bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen	319.930	456.277	399.866
Mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen 2021	319.930	359.310	272.050
Mutatie Continuïteitsreserve Gew./Afd. voorgaande jaren	-	-11.141	2.122,58
Totaal mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen 2021	319.930	348.169	274.173
Resultaat boekjaar Gewesten/Afdelingen	-	804.446	674.038

7.4 Toelichting op de balans

7.4.0 Materiële en immateriële vaste activa	Materiële vaste activa		Immateriële vaste activa		Totaal €
	Inventaris €	Hardware €	Software €	Imm.activa €	
Cumulatieve aanschafwaarde	299.352	371.697	1.985.692	134.725	2.791.467
Cumulatieve afschrijvingen	197.679-	348.310-	1.958.564-	107.311-	2.611.869-
Boekwaarde 1 januari 2021	101.673	23.388	27.128	27.414	179.602
Investerings	1.134	17.500	162.868	-	181.502
Desinvestering cum. aanschafwaarde	-	-10.413	-	-	10.413-
Desinvestering cum. afschrijvingen	-	6.534	-	-	6.534
Afschrijvingen	25.954-	12.560-	18.168-	12.856-	69.537-
Totaal van de mutaties	24.821-	1.061	144.700	12.856-	108.084
Cumulatieve aanschafwaarde	300.486	378.784	2.148.560	134.725	2.962.555
Cumulatieve afschrijvingen	223.634-	354.336-	1.976.732-	120.167-	2.674.869-
Boekwaarde 31 december 2021	76.852	24.448	171.828	14.558	287.686

7.4.1 Vorderingen	2021 €	2020 €
Debiteuren	17.855	18.169
Voorziening oninbare vorderingen AX	-7.000	-4.740
Te vorderen overheidssubsidie	509.567	423.913
Vooruit betaald (7.4.1.0)	46.646	34.403
Leningen en voorschotten medewerkers	4.000	300
Depotbedrag Post.nl*)	6.600	6.600
Te vorderen rente	8	-
Rekening-courant neveninstellingen (7.4.1.1)	61.337	71.576
Overige vorderingen	14.614	17.478
Sub-totaal Landelijke Vorderingen	653.626	567.699
Vorderingen Gewesten en Afdelingen	79.670	81.011
Totaal Vordering Vereniging Partij van de Arbeid	733.296	648.710

*) Deze vordering loopt zolang de postbezorging door Post.nl wordt verzorgd.

Het beleid ten aanzien van het innen van de contributies is in 2021 onverminderd scherp. Dit houdt in dat voor achterstallige lidmaatschapsbetalingen gebruik wordt gemaakt van een extern bureau. Mede hierdoor is het debiteurensaldo blijvend laag.

LEDENVERLOOP 2021	
01-01-21	40953
min	-413
31-12-21	40540 Totaal aantal leden

7.4.1.0 Vooruit betaald Landelijk	2021	2020
	€	€
Vooruitbetaalde huur Leeghwaterplein Den Haag	29.859	29.328
Vooruitbetaalde kosten ICT	4.366	4.162
WGA-Hiaat verzekering	10.835	-
Overige landelijk vooruitbetaalde kosten	1.586	913
Totaal Vooruit betaald Landelijk	46.646	34.403

Kosten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben. Op het balansmoment 31 december al voor het nieuwe jaar betaalde kosten worden als vooruitbetaald op de balans gezet. In de bovenstaande opstelling zijn deze gespecificeerd.

7.4.1.1 Rekening-courant neveninstellingen	2021	2020
	€	€
Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	17.293	-1.329
Foundation Max vd Stoel	44.044	56.069
Wiardi Beckmansstichting	-	-
Centrum lokaal bestuur	-237.450	16.836
Totaal Rekening-courant neveninstellingen	-176.113	71.576

Jaarlijks streven wij er naar om de rekening-courantsaldi met de neveninstellingen zo dicht mogelijk bij € 0,- te houden. Aan het einde van elk kalenderjaar worden de saldi met de neven afgestemd. Vanwege de negatieve rente is voor het CLB een spaarrekening van de PvdA gebruikt waardoor er een schuld is ontstaan. In 2022 wordt een nieuwe spaarrekening geopend op naam van het CLB.

7.4.2 Liquide middelen	2021	2020
	€	€
Landelijke Kas	1.160	900
Landelijke Rekening-courant RABO	2.215.455	1.575.903
Landelijke Spaarrekeningen ASN en RABO	2.602.840	2.656.602
Sub-totaal Landelijke liquide middelen	4.819.455	4.233.405
Kas Gewesten/Afdelingen	1.683	2.178
Betaalrekeningen RABO Gewesten/Afdelingen	2.722.643	1.940.564
Spaarrekeningen RABO/ASN Gewesten/Afdelingen/Netwerken	1.144.439	1.042.166
Sub-totaal liquide middelen Gewesten en Afdelingen	3.868.765	2.984.908
Totaal Liquide middelen Vereniging Partij van de Arbeid *)	8.688.220	7.218.313
*) De liquide middelen staan vrij ter beschikking aan de Vereniging		

De liquide middelen staan in principe ter vrije beschikking van het bestuur van de Vereniging. Het Landelijke Partijbestuur oefent echter geen rechtstreekse tekeningsbevoegdheid uit over de lokale financiële middelen, tenzij omstandigheden daartoe zouden nopen.

7.4.3 Toelichting Eigen Vermogen (Reserves)

Het eigen vermogen van de Vereniging Partij van de Arbeid is als volgt opgebouwd:

EIGEN VERMOGEN EIND 2021 NA RESULTAATBESTEMMING	2021 Landelijk	2021 Afdeling/Gewest	2021 TOTAAL
Saldo Continuïteitsreserve 1 januari 2021	3.134.760	1.658.955	4.793.715
Mutatie-saldo Continuïteitsreserve 2021	995.736	400.066	1.395.802
Continuïteitsreserve 31 december 2021	4.130.495	2.059.021	6.189.517
Saldo Bestemmingsreserve per 1 januari 2021	1.190.338	1.321.167	2.511.505
Mutatie-saldo Bestemmingsreserve 2021	-465.351	433.995	-31.356
Bestemmingsreserve 31 december 2021	724.987	1.755.161	2.480.148
TOTAAL EIGEN VERMOGEN 1 JANUARI 2021	4.325.098	2.980.122	7.305.220
Mutatie-saldo Eigen Vermogen 2021	530.385	834.061	1.364.445
TOTAAL EIGEN VERMOGEN 31 DECEMBER 2021	4.855.482	3.814.183	8.669.665

Tot het aldus bestemmen van de resultaten is landelijk besloten door de Verenigingsraad en het Partijbestuur.

In de Gewesten en Afdelingen is daartoe besloten door de lokale besturen en de Algemene Ledenvergaderingen. Deze ALV vergaderingen vinden sinds de Coronacrisis steeds vaker op digitale wijze plaats.

7.4.4 Voorzieningen	2021	2020
	€	€
Landelijke Jubileumvoorziening		
Stand 1 januari	12.009	16.010
Toevoeging/onttrekking	2.250	-4.001
Stand 31 december	14.259	12.009

Binnen de PvdA geldt de volgende regeling ten aanzien van arbeidsjubilea.

De medewerkers ontvangen op de volgende momenten een jubileumuitkering:

- 12,5 jaar een half maandsalaris
- 25 jaar een heel maandsalaris
- 40 jaar anderhalf maandsalaris

7.4.5 Kortlopende schulden	2021	2020
	€	€
Landelijk		
Crediteuren	181.328	182.332
Af te dragen loonheffing	117.257	104.712
Stichting Den Uyl	-	-3.218
Rekening-courant neveninstellingen (7.4.1.1)	237.450	-
Diverse schulden en vooruit ontvangen (7.4.5.1)	354.990	359.774
Subtotaal Landelijke kortlopende schulden	891.026	643.600
Gewesten en Afdelingen		
Fractiegelden in beheer bij afdelingen	55.238	58.195
Kortlopende Schulden Gewesten en Afdelingen	79.615	28.202
Subtotaal kortlopende schulden Gewesten en Afdelingen	134.853	86.398
Totaal Kortlopende schulden Vereniging	1.025.879	729.998

7.4.6 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	2021	2020
	€	€
Periode < 1 jaar	341.358	322.474
1 jaar < periode < 5 jaar	588.247	837.432
Periode > 5 jaar	-	-
Totaal van de verplichtingen	929.605	1.159.906

Niet uit de balans blijvende langdurige verplichtingen.

Vanaf juni 2019 zijn we een meerjarige huurovereenkomst aangegaan voor 6 jaar aan het Leegwaterplein 45 te Den Haag.

In verband met de outsourcing ICT werkzaamheden zijn meerjarige verplichtingen aangegaan.

7.5 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

7.5.0 Inkomsten

7.5.0.0 Overheidssubsidies

De subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken over 2021 is afhankelijk van het aantal zetels in de Tweede Kamer der Staten Generaal en het aantal subsidiabele leden van de PvdA en de Jonge Socialisten op 1 januari 2021.

Voor de volledige subsidievoorwaarden wordt verwezen naar de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP).

Subsidiabele leden zijn personen, die op 1 januari 2021 lid zijn en in 2021 minimaal 12 euro (voor de PvdA), respectievelijk 5 euro (voor de Jonge Socialisten, tussen de 14 en 27 jaar oud) aan contributie hebben betaald en ledenrecht hebben. De subsidie 2021 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt via deze jaarrekening als volgt afgerekend, inclusief eventuele correcties op voorgaande jaren:

Subsidiabele leden bij de Vereniging Partij van de Arbeid op 1 januari 2021	39.648
Subsidiabele leden bij Jonge Socialisten op 1 januari 2021	1.756

7.5.0 Inkomsten

7.5.0.0 Overheidssubsidies	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Aandeel subsidie WBS	251.397	268.794	261.551
Aandeel subsidie JS	78.107	80.451	80.771
Aandeel subsidie FMS (WFPP)	153.948	134.550	136.933
Jettengelden	631.988	631.988	638.403
Aandeel subsidie Partij van de Arbeid	942.635	1.056.292	961.235
Totaal Overheidssubsidies	2.058.076	2.172.076	2.078.893

De door de Vereniging ontvangen subsidie is een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen. De bedragen die door het Ministerie worden vastgesteld voor WBS, JS en FMS zijn specifiek geormerkt voor deze instellingen.

Het Ministerie betaalt in het lopende subsidiejaar een voorschot van 80% van de voorlopige subsidietoekenning. De exacte bedragen worden altijd pas na afloop van het kalenderjaar definitief vastgesteld op basis van de subsidieverantwoording met, onder andere, dit jaarverslag.

De PvdA had in 2020 40.070 subsidiabele leden en 9 zetels in de Tweede Kamer. De subsidie is vastgesteld tot en met het boekjaar 2020.

7.5.0.1 Contributie Politici en bezoldigd bestuurders

7.5.0.1 Aanvullende Contributie politici/bestuurders	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Contributie landelijke politici en bezoldigd bestuurders (5,5%)	94.095	106.944	94.095
Aanv. contributie CLB-politici (1,6% voor verkiezingsreserve)	472.845	499.158	473.540
Totaal Contributie politici en bezoldigd bestuurders	566.940	606.102	567.635

Alle politici betalen verenigingscontributie die in principe is gerelateerd aan het totale inkomen en een aanvullende en specifieke contributie die is gerelateerd aan het politieke inkomen.

Voor gemeentelijk, provinciaal, of waterschap functionarissen (CLB-leden) gaat het om 3% van dit politieke inkomen. Deze 3% gebruikt de PvdA als volgt:

- 1,6% wordt aangewend voor aanvulling van de landelijke bestemmingsreserve verkiezingen;
- 1,1% gaat naar het Centrum voor Lokaal Bestuur.
- 0,3% gaat naar opleidingen.

Daarnaast betalen CLB-leden in principe 2,5% specifieke contributie direct aan hun Afdeling of Gewest ter financiering van hun lokale verkiezingen.

Eerste en Tweede Kamerleden, bewindspersonen, leden van de Fractie in het Europees Parlement, Eurocommissarissen en bezoldigde leden van het Partijbestuur betalen eveneens een aanvullende contributie van 3% en daarboven een specifieke contributie van 2,5%. Verschillende functionarissen betalen bovendien vrijwillig een hogere dan de rekenkundig bepaalde bijdrage.

7.5.0.2 Overige inkomsten	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Overige inkomsten	10.000	14.054	23.288
Rente opbrengsten	-	16	9
Sub-totaal overige landelijke inkomsten	10.000	14.070	23.297
Totaal overige inkomsten Vereniging PvdA	10.000	14.070	23.297

7.5.1 Organisatiekosten

7.5.1.0 Partijbestuur en Internationaal Secretariaat	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Salariskosten en sociale lasten	244.938	202.855	224.379
Overige organisatiekosten	120.000	81.595	33.182
Reis en verblijfkosten partijbestuur/partijdelegaties/IS	45.000	17.678	18.943
Lidmaatschappen	17.500	37.206	30.814
Informatie leden, bijeenkomsten, debatten	15.000	9.996	15.047
Totaal Partijbestuur en Internationaal Secretariaat	442.438	349.330	322.365

7.5.1.1 Directie/MT/Teams Ondersteuning+Diensten	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Salariskosten en sociale lasten	1.400.028	1.420.541	1.343.244
Overige organisatiekosten	29.500	15.567	6.495
Extern en juridisch advies	30.000	23.711	26.061
Scholing	50.000	24.572	30.050
Ondernemingsraad	5.000	-	-
HRM shared Service Center	10.000	15.512	44.933
Personeelsverzekeringen/activiteiten/ ARBO	33.000	33.094	7.556
Congres	-	-	83.236
Politieke ledenraad	45.000	81.080	35.721
Ledenraadpleging	22.000	65.104	762
Project Ledendemocratie	20.000	33.261	25.655
Sociaal Democratische agenda	10.000	-	5.385
Parlementaire monitor	-	-	414
Lezingen en prijzen	4.000	172	4.000
Verenigingsraad	8.000	1.709	2.293
Post versterking Vereniging / Organisatieontwikkeling	240.000	113.429	208.086
Commissies	7.000	4.836	53.220
Totaal Directie/MT/Teams Ondersteuning+Diensten	1.913.528	1.832.588	1.877.110

7.5.1.2 Team Projecten	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Salarissen en sociale lasten	952.036	991.721	907.134
Overige organisatiekosten	25.000	30.547	40.135
Electoraal onderzoek	30.000	41.375	36.842,50
Congres	100.000	65.298	-
Programma commissie/Actiecentra	-	3.223	17.597
Rood	40.000	27.004	51.218
Fotografie en Vormgeving	5.000	796	2.013
Online inclusief specials	10.000	17.805	34.811
Versturen emails	-	-	-
Spots en films vrijwilligers	10.000	605	8.776,39
Ledenwerving/ledenbehoud/Ledenraadpleging	32.000	86.588	63.458
Kosten Fondsenwerving	-	-	-
Vrijwilligersmanagement	10.000	5.738	9.136
Scholing afdelingen	25.000	4.963	15.449
Club Rood & Actie/ Ondersteuning	80.000	22.067	22.095
Taskforce verjonging	12.000	-	-
Totaal Team Projecten	1.331.036	1.297.731	1.208.666

7.5.1.3 Neveninstellingen	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Bijdrage PvdA			
Wiardi Beckmanstichting	133.000	133.000	102.000
Foundation Max van der Stoel	88.300	88.300	88.300
Jonge Socialisten	50.000	-	50.000
Totaal Bijdrage PvdA	271.300	221.300	240.300
Subsidies van het Ministerie van Binnenlandse zaken			
Foundation Max van der Stoel (WFPP)	153.948	134.550	261.551
Jonge Socialisten	78.107	80.451	80.771
Wiardi Beckmanstichting	251.397	268.794	136.933
Totaal Subsidies t.b.v. Neveninstellingen	483.453	483.795	479.255
Totaal neveninstellingen	754.753	705.095	719.555

Dit zijn de geormerkte subsidiebedragen die in 2021 door de Vereniging Partij van de Arbeid aan de neveninstellingen zijn overgemaakt, alsmede de eigen bijdrage van de PvdA aan de neveninstellingen.

7.5.1.4 Bedrijfskosten Landelijk Algemeen	Begroot 2021	Uitkomst 2021	Uitkomst 2020
	€	€	€
Afschrijvingslasten hardware	9.396	12.956	13.031
Afschrijvingslasten software	57.748	18.168	186.095
Afschrijvingslasten immateriele activa	12.856	12.856	12.856
Hosting	-	-	4.942
Webbeheer	325.798	298.277	296.763
Onderhoud en abonnementen ICT	86.995	51.947	67.352
Subtotaal kosten automatisering	492.794	394.203	581.040
Accountantskosten	35.000	35.937	28.180
Huisvesting	154.500	152.253	154.431
Afschrijvingslasten inventaris	35.000	25.954	22.781
Salariskosten niet actieve medewerkers	49.000	25.293	19.846
Stagiaires en vrijwilligers	35.000	14.851	24.723
Algemene bureaunkosten+overige verzekeringen	162.760	146.876	166.780
Subtotaal Overige Bedrijfskosten	471.260	401.165	416.741
Totaal Bedrijfskosten Algemeen	964.054	795.369	997.781

7.5.1.6 Bedrijfsvoering Gewesten en Afdelingen	Begroot 2021 €	Uitkomst 2021 €	Uitkomst 2020 €
Organisatiekosten Gewesten en Afdelingen	418.312	778.994	344.347
Ledenwerving, -behoud en -raadpleging	117.087	75.026	48.152
Gezamenlijke activiteiten binnen de PvdA	118.200	80.593	82.263
Gezamenlijke activiteiten buiten de PvdA	49.849	35.464	31.672
Thematische vergadering/werkgroepen	75.302	17.177	20.145
	778.751	987.254	526.580
Totaal Bedrijfsvoering Gewesten en Afdelingen	778.751	987.254	526.580

Sinds 2018 is bij de reguliere afdrachten het automatisme in het betalen verlaten en wordt vooraf een check op de lokale liquiditeitsbehoefte gedaan. Op basis van de huidige financiële situatie heeft een analyse plaats gevonden op de uitwerking hiervan en de mogelijke toekomstige impact. De analyse heeft laten zien dat de bestaande systematiek zijn werk heeft gedaan en ervoor heeft gezorgd dat een groot deel van de slapende fondsen zijn geactiveerd dan wel ingezet op activiteiten. Daarmee is het moment aangebroken om de afdrachtensystematiek vanaf 2021 te herzien. Het doel is daarmee terug te keren naar een minder complexe manier van berekenen en door middel van onderstaande aanpassingen van de huidige afdrachtensystematiek over te gaan naar een werkbaardere situatie voor de gewesten en afdelingen.

De uitgangspunten voor de nieuwe afdrachtensystematiek zijn:

- Zekerheid voor indienen begroting over de afdracht betreffende jaar.
- Eenvoudig in opzet en controle.
- Voorzien van checks and balances ter voorkoming van aangroei vermogen.

7.6 Toelichting Algemeen

7.6.0 Personeelsbestand en Personeelskosten

Op het Partijbureau waren eind 2021 41 personen in dienst, samen 35,61 Fte, waarvan 26,85 Fte in vaste dienst en 8,76 in tijdelijke dienstverband.

7.6.0 Personeelskosten	Begroot 2021 €	Uitkomst 2021 €	Uitkomst 2020 €
Salarissen (regulier)	1.989.763	2.060.903	1.940.442
Sociale lasten (regulier)	332.718	324.773	320.755
Pensioenlasten	284.989	323.872	288.891
Overige personeelskosten (incl. afvloeiing personeel)	53.531	56.634	88.541
Totaal Regulier	2.661.001	2.766.181	2.638.629
Salarissen (campagne)	-	89.913	-
Sociale lasten (campagne)	-	17.340	-
Pensioenlasten (campagne)	-	10.289	-
Overige personeelskosten (campagne)	-	-	-
Totaal Campagne	-	117.542	-
Totaal Personeelskosten	2.661.001	2.883.724	2.638.629

7.7 Verantwoording activiteiten WFPP

In de Wet financiering politieke partijen staat dat na afloop van het kalenderjaar wordt beoordeeld of de door de Vereniging bestede subsidie valt binnen de grenzen van de wet.

Om deze beoordeling mogelijk te maken is hieronder een overzicht opgenomen van de belangrijkste activiteiten ingedeeld naar categorie volgens de WFPP, waarvoor de subsidie in 2021 werd aangewend. Dit zijn directe kosten toewijsbaar aan subsidiabele activiteiten zonder toerekening van de indirecte kosten.

2. De subsidie wordt verstrekt voor uitgaven die direct samenhangen met de volgende activiteiten:

- a. politieke vormings- en scholingsactiviteiten;
- b. informatievoorziening;
- c. het onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten Nederland en het ondersteunen van vormings- en scholingsactiviteiten ten behoeve van het kader van die partijen;
- d. politiek-wetenschappelijke activiteiten;
- e. activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren;
- f. het werven van leden;
- h. werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers;
- g. het betrekken van niet-leden bij activiteiten van de politieke partij;
- i. activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes.

7.7 Verantwoording activiteiten WFPP	Categorie	2021 €	2020 €
Congres	a.	65.298	83.236
Politieke ledenraad	a.	81.080	35.721
Ledenraadpleging	a.	65.104	762
Activiteiten Netwerken en groepen	a.	9.134	10.500
Activiteiten afdelingen en gewesten	a.	778.994	344.347
Activiteiten afdeling Projecten	a.	1.115.618	1.093.989
Project ledendemocratie	a.	33.261	25.655
		2.148.489	1.594.211
Webbeheer	b.	298.277	296.763
Rood	b.	27.004	51.218
		325.280	347.981
Ondersteuning neveninstelling FMS	c.	88.300	88.300
Internationaal Secretariaat	c.	91.858	522.978
		180.158	611.278
Ondersteuning neveninstelling WBS	d.	133.000	133.000
Activit. bevordering politieke participatie jongeren	e.	3.223	12.000
Ledenwerving	f. + g.	161.614	111.611
Campagnekosten gewesten en afdelingen	i.	505.324	108.234
Campagne Tweede Kamer Verkiezingen	i.	1.275.108	319.004
		1.780.432	427.237
Totaal verantwoording		4.732.197	3.237.318

7.8 Bezoldiging bestuur

De bezoldiging voorzitter, N. Vedelaar tot oktober 2021 en vanaf oktober tot E. M. Sent, bedraagt in totaal € 161.812 bruto salaris inclusief werkgeverslasten en pensioenpremie. In 2020 was dit bedrag € 153.489,--

7.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend, die het beeld van de jaarrekening in belangrijke mate beïnvloeden.

Den Haag, juni 2022

Namens het partijbestuur

Esther-Mirjam Sent: Partijvoorzitter

Jopie Nooren: Vicevoorzitter

Lenna Vromans: Internationaal secretaris

John Hofmeyer: Penningmeester

Harry Vogelaar: Partijbestuurslid

Stijn Jansen: Partijbestuurslid

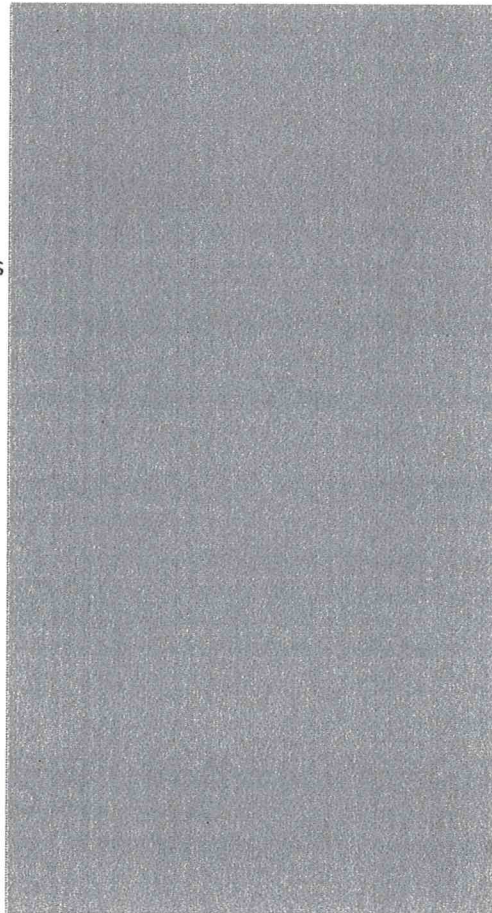
Lutz Jacobi: Partijbestuurslid

Peter Kerris: Partijbestuurslid

Roos Vermeij: Partijbestuurslid

Marinka Mulder: Partijbestuurslid

Jimme Nordkamp: Partijbestuurslid

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

Vereniging Partij van de Arbeid
Postbus 30204
2500 GE 's-GRAVENHAGE

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging Partij van de Arbeid

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Vereniging Partij van de Arbeid gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag op pagina 22 tot en met 41 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Partij van de Arbeid per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021 met een balanstotaal van € 9.709.803;
2. de staat van baten en lasten over 2021 met een resultaat van € 1.334.830 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Partij van de Arbeid zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Correspondentie
Postbus 327
3360 AH
Sliedrecht

☎ 0172 - 750 175
✉ info@withaccountants.nl
@ www.withaccountants.nl
🐦 @withaccountants

IBAN NL71 INGB 0667 8301 62
KvK 28112484

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Sliedrecht, 29 juni 2022.

Bijlage

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2021 van Vereniging Partij van de Arbeid

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Vereniging Partij van de Arbeid
Postbus 30204
2500 GE 's-GRAVENHAGE

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Vereniging Partij van de Arbeid

Verklaring betreffende het financieel verslag en de overzichten

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2021 van Vereniging Partij van de Arbeid te 's Gravenhage gecontroleerd. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2021 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen. Het financieel verslag omvat tevens:
  - een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
  - een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental van de politieke partij en van de aangewezen jongerenorganisatie.

Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag.

- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in het kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

Oordeel betreffende het financieel verslag en de overzichten

Naar ons oordeel geven:

- het financieel verslag 2021 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c);
- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b); en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2021 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en van de aangewezen politieke jongerenorganisatie, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Wij zijn van oordeel dat de partij de aan de subsidie verbonden verplichtingen heeft nageleefd en het financieel verslag en de overzichten voldoen aan de bij of krachtens de Wet financiering politieke partijen gestelde voorschriften.

Tevens melden wij dat het activiteitenverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met het financieel verslag.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Verantwoordelijkheden van de accountant'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Partij van de Arbeid zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Dit gewaarmerkte financieel verslag en de overzichten 2021 zijn opgesteld ten behoeve van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met als doel Vereniging Partij van de Arbeid in staat te stellen te voldoen aan de relevante bepalingen van de Wet financiering politieke partijen. Hierdoor is het financieel verslag en de overzichten mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Vereniging Partij van de Arbeid en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot het financieel verslag en de overzichten

Verantwoordelijkheden van het bestuur

Het bestuur van Vereniging Partij van de Arbeid is verantwoordelijk voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van het financieel verslag en de overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheden van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag en de overzichten op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag en de overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevat.

- 3 -

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag en de overzichten. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het financieel verslag en de overzichten een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van het financieel verslag en de overzichten en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de politieke partij. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de politieke partij gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Sliedrecht, 29 juni 2022.

WITh accountants B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Aantal subsidiabele leden per 1-1-2021

Leden PvdA	38.372
Combileden	1.276
	<u>39.648</u>

Jonge Socialisten inclusief combileden	1.756
	<u>1.756</u>

Totaal aantal subsidiabele leden per 1-1-2021

Partij van de Arbeid	39.648
Jonge Socialisten	1.756

Giften > boven € 4500,- 2021

	CLB	FMS	WAS	IS	PvDA	datum	Subtotal 2021	Adres	Woonplaats
Leon Verbeek	-4.439,52				-656,36		-5.105,88		LELYSTAD
Paul Tang					-5.971,20		-5.971,20		AMSTERDAM
B. Kathmann					-4.595,44		-4.595,44		Rotterdam
Agnes Jongerius					-400,35				
					-1.445,02	29-1-2021			
					-1.445,02	5-5-2021			
					-1.445,02	1-8-2021			
					-1.578,47	21-12-2021	-6.313,88		UTRECHT
Khadija Arib					-6.186,84		-6.186,84		AMSTERDAM
Henk Nijboer					-5.772,24		-5.772,24		GRONINGEN
Ahmed Aboutaleb	-367,89				-369,36				
	-734,78								
	-1.109,89					1-4-2021			
	-1.109,89					22-7-2021			
	-1.109,89					22-10-2021	-4.801,20		ROTTERDAM
Sander den Hartog					-100,00				
					-1.093,24	23-1-2021			
					-1.093,24	25-2-2021			
					-1.093,24	25-3-2021			
					-1.093,24	24-4-2021			
					-1.093,24	23-5-2021			
					-1.093,24	24-6-2021			
					-1.093,24	25-7-2021			
					-1.093,24	25-8-2021			
					-1.093,24	30-9-2021			
					-1.093,24	24-10-2021			
					-1.093,24	25-11-2021	-12.125,64		BLARICUM
Sharon Dijkema	-4.454,26				-131,09		-4.655,35		UTRECHT
Jan Smeets					-667,56				
					-19.217,78	5-2-2021	-19.885,34		Sittard
Jan Hamming	-4.134,20				-355,08		-4.499,28		SAANDAM
Hans Oorters	-4.439,52				-424,80		-4.864,32		AMEIDE
Gijs van Dijk					-4.273,12				
					-1.381,46	23-2-2021	-5.654,61		DEH BURG
Gerard Baukema	-3.354,44				-656,32				
					-1.540,00	23-1-2021	-5.530,76		SAAKSUM
Attje Kuiken					-6.153,96		-6.153,96		BREDA
Frans Timmermans					-7.972,44		-7.972,44		TERVUREN België
Lilianne Ploumen					-6.231,19		-6.231,19		AMSTERDAM
Kati Pri					5.862,51		5.862,51		'S-GRAVENHAGE
Jetta Kljnsma	-4.439,52				-424,80		-4.864,32		'S-GRAVENHAGE
Mahammed Chahim					-6.169,56		-6.169,56		HELMOND
Victor Molkenboer	-3.564,44				-656,36				
					-1.000,00	23-12-2021	-5.030,80		WOERDEN
Ton Heerts	-4.144,20				-1.000,00	25-11-2021	-5.532,28		APELDOORN
					-338,08				
Nelleke Veldlaar	-275,77				-4.821,48		-5.097,25		HOLTHEME
Jannewieske de Vries	-3.647,92				-924,76		-4.572,68		RAERD
Lara Wolters					-355,04				
					-8.150,47	2-3-2021			
					-1.445,02	6-4-2021			
					-1.445,02	16-6-2021			
					-1.445,02	2-9-2021			
					-1.445,02	13-12-2021	-14.295,59		BRUSSEL
Vers Tax					-5.897,16		-5.897,16		VENLO
J. Bakker					-626,52				
					-4.400,00	1-2-2021	-5.086,52		BENTVELD
TOTAAL							-178.728,24		

Geen giften in natura ontvangen voor de:
PvdA
CLB
FMS
IS

Schulden > € 25.000 vereniging Partij van de Arbeid 2021

Datum	crediteurnummer	naam	bedrag	Adres	Postcode/woonplaats
31-12-2021	4760	Centraal boekhuis bv	57.460,99	Erasmusweg 10	4100 AC Culemborg
31-12-2021	35267	Max.nl b.v.	246.441,91	Roggestraat 44	7311 CD Apeldoorn
31-12-2021	37639	Kaiff	29.438,11	Randstad 21 57	1314 BH Almere
31-12-2021	37675	Rebit	42.637,41	Korte Middelwijkstraat 11	3764 DB Soest
31-12-2021	38138	Senefelder misset	77.665,95	Mercuriusstraat 35	7006 RK Doetinchem
31-12-2021	38179	Ditmeijers group bv	26.288,46	Diemenstraat 86	1013 CN Amsterdam
31-12-2021	38248	it Creation	187.319,40	Nieuwland Parc 155	3351 LJ Papendrecht
31-12-2021	38813	Platinastaete events & bussiness company	149.018,45	Maanweg 174	2516 AB 's-Gravenhage
31-12-2021	38905	Client control	34.215,37	Vliegenhartlaan 97	3526 KT Utrecht
31-12-2021	39079	Participation tools	34.631,28	Gouden Leeuw 838	1103 KT Amsterdam
31-12-2021	39092	Dataprxis	44.615,00	Sohowrks Floor 4	56 Shoreditch high street London
31-12-2021	39190	Time to Speak	129.202,48	Zuideinde 168G	7941 GH Meppel
31-12-2021	39127	4orange bv Amsterdam	26.015,00	Hogehilweg 24	1101 CD Amsterdam
31-12-2021	37825	With Accountants in non-profit	35.927,32	postbus 2150	2400 CD Alphen aan den Rijn
31-12-2021		Facebook Ireland Limited	129.285,23	4 Grand Canal Square	Dublin 2 Ireland
31-12-2021	38850	Stroom mediacommunicatie	595.259,38	Vasteland 40	3011 BM Rotterdam
31-12-2021	39106	Hexspoor fulfilment	70.267,13	Ladonkseweg 9	5280 AB Boxtel
31-12-2021	39258	Keep Erp Simple	47.371,50	Laan van Vollenhove 3039	3706 AL Zeist
31-12-2021	1167	Mediacenter Rotterdam	52.390,90	Metalhof 27	3067 GM Rotterdam
31-12-2021	39291	PPM concepts&projects	37.972,78	Postbus 191	6230 AD Meerssen
31-12-2021	36711	Wiardi beckman Stichting	40.000,78	Emmapark 12	2595 ET Den Haag
31-1-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	71.241,00		
28-2-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	70.580,00		
31-3-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	73.614,00		
30-4-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	71.650,00		
31-5-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	146.638,00		
30-6-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	66.177,00		
31-7-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	69.048,00		
31-8-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	64.233,00		
30-9-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	63.569,00		
31-10-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	69.559,00		
30-11-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	62.872,00		
31-12-2021		Belastingdienst inzake loonheffingen	108.693,00	Spaklerweg 4	1096 BA Amsterdam
31-1-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	38.939,27		
28-2-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	42.092,31		
31-3-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	40.389,74		
30-4-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	39.315,85		
31-5-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	37.607,94		
30-6-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	37.360,84		
31-7-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	37.339,36		
31-8-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	37.393,36		
30-9-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	36.256,13		
31-10-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	35.289,49		
30-11-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	35.105,19		
31-12-2021		ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	39.859,19	Oude Lindestraat 71	6412 EJ Heerlen

INSTELLING

Jonge Socialisten	NIHIL
Schulden > € 25,000	
Stichting Dr.J.M. Den Uyl Lezing	NIHIL
Schulden > € 25,000	
Wiarda Beckmanstichting	NIHIL
Schulden > € 25,000	
Foundation Max van der Stoel	NIHIL
Schulden > € 25,000	

Giften > boven € 4500,-- 2021

Stichting Dr.J.M. Den Uyl Lezing

Giften > € 4.500

NIHIL

	CLB	PVDA	datum	Subtotaal 2021	Adres	Woonplaats
Leen Verbeek	-4.439,52	-666,36		-5.105,88		LELYSTAD
Paul Tang		-5.971,20		-5.971,20		AMSTERDAM
B. Kathmann		-4.595,44		-4.595,44		Rotterdam
Agnes Jongerius		-400,35				
		-1445,02	29-01-21			
		-1445,02	05-05-21			
		-1445,02	01-08-21			
		-1578,47	21-12-21	-6313,88		UTRECHT
Khadija Arib		-6186,84		-6186,84		AMSTERDAM
Henk Nijboer		-5772,24		-5772,24		GRONINGEN
Ahmed Aboutaleb	-367,39	-369,36				
	-734,78					
	-1109,89		01-04-21			
	-1109,89		22-07-21			
	-1109,89		22-10-21	-4.801,20		ROTTERDAM
Sander den Hartog		-100				
		-1093,24	23-01-21			
		-1093,24	25-02-21			
		-1093,24	25-03-21			
		-1093,24	24-04-21			
		-1093,24	23-05-21			
		-1093,24	24-06-21			
		-1093,24	25-07-21			
		-1093,24	25-08-21			
		-1093,24	30-09-21			
		-1093,24	24-10-21			
		-1093,24	25-11-21	-12125,64		BLARICUM

Sharon Dijkma	-4464,26	-191,09		-4655,35		UTRECHT
Jan Smeets		-667,56				Sittard
		-19217,78	05-02-21	-19885,34		
Jan Hamming	-4144,20	-355,08		-4499,28		ZAANDAM
Hans Oosters	-4439,52	-424,80		-4864,32		AMEIDE
Gijs van Dijk		-4273,12				DEN BURG
		-1381,49	23-02-21	-5654,61		
Gerard Beukema	-3364,44	-666,32				SAAKSUM
		-1500,00	23-01-21	-5530,76		
Attje Kuiken		-6153,96		-6153,96		BREDA
Frans Timmermans		-7972,44		-7972,44		TERVUREN Belgie
Lilianne Ploumen		-6231,19		-6231,19		AMSTERDAM
Kati Piri		-5862,51		-5862,51		'S-GRAVENHAGE
Jetta Klijnsma	-4439,52	-424,80		-4864,32		'S-GRAVENHAGE
Mohammed Chahim		-6169,56		-6169,56		HELMOND
Victor Molkenboer	-3364,44	-666,36				WOERDEN
		-1000,00	23-12-21	-5030,80		
Ton Heerts	-4144,20	-1000,00				APELDOORN
		-388,08	25-11-21	-5532,28		
Nelleke Vedelaar	-275,77	-4821,48		-5097,25		HOLTHEME
Jannewietske de Vries	-3647,92	-924,76		-4572,68		RAERD
Lara Wolters		-365,04				
		-8150,47	02-03-21			
		-1445,02	06-04-21			
		-1445,02	16-06-21			
		-1445,02	02-09-21			
		-1445,02	13-12-21	-14295,59		BRUSSEL

Vera Tax	-5897,16		-5897,16		VENLO
J. Bakker	-686,52				BENTVELD
	-4400,00	01-02-21	-5086,52		
			<u>TOTAAL</u>	<u>-178.728,24</u>	

Géén giften in natura ontvangen voor de:

- PvdA
- CLB
- FMS
- JS

Schulden > € 25.000 vereniging Partij van de Arbeid 2021

Datum	crediteurnummer	naam	bedrag	Adres	Postcode/woonplaats
31-12-21		rekening courant PVDA-CLB	237.450,00	Leeghwaterplein 45	2521 DB Den Haag
Datum	crediteurnummer	naam	bedrag	Adres	Postcode/woonplaats
31-12-21	4760	Centraal boekhuis bv	57.460,99	Erasmusweg 10	4100 AC Culemborg
31-12-21	35267	Max.nl b.v.	246.441,91	Roggestraat 44	7311 CD Apeldoorn
31-12-21	37639	Kalff	29.438,11	Randstad 21 57	1314 BH Almere
31-12-21	37675	Rebit	42.637,41	Korte Middelwijkstraat 11	3764 DB Soest
31-12-21	38138	Senefelder misset	77.665,95	Mercuriusstraat 35	7006 RK Doetinchem
31-12-21	38179	Ditmeijers group bv	26.288,46	Diemenstraat 86	1013 CN Amsterdam
31-12-21	38248	It Creation	187.319,40	Nieuwland Parc 155	3351 LJ Papendrecht
31-12-21	38813	Platinastaete events &bussiness company	149.018,45	Maanweg 174	2516 AB 's-Gravenhage
31-12-21	38905	Client control	34.215,37	Vliegenhertlaan 97	3526 KT Utrecht
31-12-21	39079	Participation tools	34.631,28	Gouden Leeuw 838	1103 KT Amsterdam
31-12-21	39092	Datapraxis	44.615,00	Sohowrks Floor 4	56 Shoreditch high street London
31-12-21	39190	Time to Speak	129.202,48	Zuideinde 16BG	7941 GH Meppel
31-12-21	39127	4orange bv Amsterdam	26.015,00	Hogehilweg 24	1101 CD Amsterdam
31-12-21	37825	With Accountants in non-profit	35.927,32	postbus 2150	2400 CD Alphen aan den Rijn
31-12-21		Facebook Ireland Limited	129.285,23	4 Grand Canal Square	Dublin 2 Ireland
31-12-21	38850	Stroom mediacommunicatie	595.259,38	Vasteland 40	3011 BM Rotterdam
31-12-21	39106	Hexspoor fulfilment	70.267,13	Ladonkseweg 9	5280 AB Boxtel
31-12-21	39258	Keep Erp Simple	47.371,50	Laan van Vollenhove 3039	3706 AL Zeist
31-12-21	1167	Mediacenter Rotterdam	52.390,90	Metallhof 27	3067 GM Rotterdam
31-12-21	39291	PPM concepts&projects	37.972,78	Postbus 191	6230 AD Meerssen
31-12-21	36711	Wiardi beckman Stichting	40.000,78	Emmapark 12	2595 ET Den Haag
31-01-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	71.241,00		
28-02-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	70.580,00		
31-03-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	73.614		
30-04-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	71.650		
31-05-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	146.638		
30-06-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	66.177		
31-07-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	69.048		
31-08-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	64.233		
30-09-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	63.569		
31-10-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	69.559		
30-11-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	62.872		
31-12-21		Belastingdienst inzake loonheffingen	108.693	Spaklerweg 4	1096 BA Amsterdam

31-01-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	38.939,27	
28-02-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	42.092,31	
31-03-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	40.389,74	
30-04-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	39.315,85	
31-05-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	37.607,94	
30-06-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	37.360,84	
31-07-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	37.339,36	
31-08-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	37.393,36	
30-09-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	36.256,13	
31-10-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	35.289,49	
30-11-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	35.105,19	
31-12-21	ABP Pensioenfonds voor overheid en onderwijs	39.859,19	Oude Lindestraat 71 6412 EJ Heerlen

INSTELLING

Jonge Socialisten	NIHIL
Schulden > € 25,000	
Stichting Dr.J.M. Den Uyl Lezing	NIHIL
Schulden > € 25,000	
Wiarda Beckmanstichting	NIHIL
Schulden > € 25,000	
Foundation Max van der Stoel	NIHIL
Schulden > € 25,000	